

Digitalizáció és iskolakezdés

Mi lesz az okoseszközök sorsa?

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Az idei iskolakezdés egyik fő kérdése minden bizonnyal az, hogy mi lesz az okostelefonok sorsa? Ezzel kapcsolatban több európai országban új szabályozást vezettek be, amelyek eltérnek egymástól. Tisztában kell lennünk azzal, hogy nem ugyanazok a jogszabályok Romániában, mint Magyarországon. Míg a szomszédos országban a diákoknál egyáltalán nem lehet telefon, addig erre Romániában továbbra is van lehetőség, azzal a feltétellel, hogy nem használják órán, ha

mégis előfordul, a tanárnak jogában áll elvenni és a nap végén visszaadni a 18 év fölötti diákoknak, a kiskorúak esetében pedig a szülőket kell értesíteni, csak ők kaphatják vissza a készüléket.

Nagy-Bodó Szilárd

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Elégedettek a megújult balvásári vasúti átkelővel

Többéves várakozás után végre zökkenőmentesen át lehet hajtani a balvásári vasúti átkelőt, az évek óta rossz állapotban levő átkelőt ugyanis a helyi polgármesteri hivatal többszöri felszólítására és a számtalan lakossági panasz nyomán végre felújította a vasúttársaság.

2.

Nincs nyugtuk a tűzoltóknak

A számtalan felszólítás, folyamatos felvilágosítás ellenére is naponta előfordulnak felelőtlen magatartásból eredő tüzesetek.

4.

Ha a rendszer változik, akkor a tankönyv is fog

Erdély történelme különböző megvilágításban szerepelt Magyarország és Románia tankönyveiben a múlt században. Ennek oka az eltérő identitástudatban, a múlt történéseiben és az akkori politikai helyzetben gyökerezik.

5.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Kedvezményt a csalóknak

Benedek István

Adóamnesztiát hirdetett a kormány. Szó se róla, ideje volt már valamit kezdeni az adóhátralékokkal, mert az adatok szerint ezek elérték a 72 milliárd lejt, ami nagyságrendileg a haza bruttó nemzeti össztermékének 4 százalékát éri el, azaz vastagon kétesztendei védelmi költségvetésnek felel meg. Az adóamnesztiát mint intézkedés jogosságát is gyakran vitatják, de végeredményben nincs vele különösebb baj, ha eléri az eredményt, azaz a pénzek behajtását. De a korrekt adófizetőnek attól már joggal nyílik ki a bicska a zsebében, ha a fizetést elmulasztó csalók még kedvezményt is kapnak.

Mert az a hivatalos adatok szerinti 850 ezer magánszemély, aki esetleg veszi magának a fáradságot, és az amnesztiát kihasználva törleszti a tartozását, nemcsak a büntetőkamatok alól mentesül, hanem konkrétan 25-50 százalékos adókedvezményt kap, a hátraléka nagyságától függően. Miközben a helyi adókat az első évtizedben törlesztőknek nálunk például 10 százalékos adókedvezmény jár. A példa kicsit sarkított, mert eltérő adómelekről és hatáskörökről van szó, de az mindenképpen a korrekt adófizetők arcücsapása, ha a szabályokat megkerülőket kedvezményben részesítik. Ez márkavédjegyes abszurdisztáni adópolitika, egyben a szabályokat könnyelműen kezelők számára felhívás, hogy ne fizessenek, majd úgy is elnézik nekik. Mint fentebb jelzem, az adóamnesztiát maga is egy eléggé vitatott eljárás, sok szakértő ellenzi. De még azok is, akik egyetértenek vele, alapvetően tartják fenn, hogy egy ilyen eljárás nem vezethet oda, hogy a kegyelemben részesített adóalanynak kevesebb legyen a fizetnivalója, mint

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

SZEPTEMBER

6., péntek

A Nap kel
6 óra 49 perckor,
lenyugszik
19 óra 51 perckor.
Az év 250. napja,
hátravan 116 nap.

IDŐJÁRÁS

Növekvő felhőzet

Hőmérséklet:
max. 29 °C
min. 14 °C

*Isten éltesse!

Ma ZAKARIÁS, BEÁTA, holnap REGINA napja. REGINA: késő latin eredetű, jelentése királynő. A keresztény névadásban Máriára, a mennyek királynőjére utal. Olasz és román megfelelője azonos írásképp és jelentésű.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. szeptember 5.

1 EUR	4,9711
1 USD	4,4799
100 HUF	1,2655
1 g ARANY	362,4717

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	22, 1, 7, 8, 27 + 9	NOROC PLUS: 5 6 0 8 8 3
LOTO	15, 32, 24, 40, 31, 39	SUPER NOROC: 9 9 4 2 0 2
40	34, 17, 26, 25, 4, 7	NOROC: 7 8 2 7 7 9

Megyei hírek

Javítási munkálatok az uszodában

Hamarosan újra kinyit a Mircea Birău mérnök nevét viselő marosvásárhelyi fedett uszoda. Jelenleg javítási munkálatok zajlanak az uszodában a száraz szaunánál, illetve a medencevíz visszaáramoltatási rendszerének működését is tökéletesítik – tájékoztat közösségi oldalán a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

Jótekonysági nótaest

A Gyergyó-medencei Magyaróta Társulat és a marosvásárhelyi Női Akadémia jótekonysági nótakalákára várja az érdeklődőket szeptember 15-én, vasárnap 19 órakor a Kultúrpalotába. Énekel: Tolnai András, Koós Éva, Marczinka Mária Magdolna, Bajkó Kinga, Vass Annamária, Hajlák Attila-István. Zenél a Gyergyó-medencei Magyaróta Társulat zenekara. A belépés ingyenes, a szervezők azonban arra kérik a résztvevőket, hogy ha megtehetik, járuljanak hozzá adományaikkal kevésbé szerencsés embertársaik megsegítéséhez, az előadók példáját követve, akik ajándékba hozzák el ezt az előadást. Az adományokból befolyt összeget a Divers Egyesület A város segít program keretén belül nehéz sorsú gyerekek felzárkóztató oktatására fordítja.

Támogass egy mosolyt! – adománygyűjtő kampány

Támogass egy mosolyt, gördíts félre egy követ! címmel indít online adománygyűjtő kampányt a Gyulafehérvári Caritas hátrányos helyzetben levő gyermekek, családok támogatására. A kampány alatt gyorsan, online, egyszerű vagy rendszeres adományként kisebb-nagyobb, de személyre szabott adományokat is elfogadnak. A felajánlott összeg néhány kattintással elküldhető az alábbi linkre: <https://caritas-ab.ro/fooldal/segitek/?t=29414>. Ugyanitt részletes tájékoztatás is olvasható a kampányról.

Pályázati lehetőség tanintézmények számára

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal pályázatot hirdet a 2025. év első félévére tervezett iskolai tevékenységek támogatására. Tájékoztatást a 0265-268-330-as telefon 162-es mellékállomásán nyújtanak. Kapcsolattartó Adela Fabian. A pályázatokat szeptember 30-án 12 óráig lehet benyújtani a hivatal nyilvántartójába.

Képzés a Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökségnél

A Maros megyei ügynökség szeptember folyamán otthoni idősgondozói szakképesítő tanfolyamot szervez. A tanfolyam ingyenes az ügynökségnél nyilvántartottak számára. Ezek a személyek a felsorolt feltételek legalább egyikének kell megfeleljenek: munkanélküliek, frissen végzetek, menekültek, idegen állampolgárok, hontalanok, vagy hazatelepülés után nem találtak munkahelyet. Érdeklődni a 0265/263-760-as telefonszám 115-ös mellékállomásán lehet. Az ügynökség további ajánlatait a www.anofm.ro honlapon lehet megtekinteni.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Baricz Lajos

Hallottam álomban,
a csengő nevetett,
iskolába jöttem
a kicsi gyerekek.

A hátukon táská,
arcukon mosoly,
jóllehet kezdődik
a munka, komoly.

Számok birodalma
hódításra vár,
amely úgy dől össze,
mint egy kártyavár.

Megszólt a csengő

– Tanévkezdésre –

Betűk sokasága
megadja magát,
ameddig hallgatják
tanítók szavát.

A gyerekek mával
olyan útra lépnek,
amely feltárja majd
titkait a létnek.

Induljatok bátran,
mi is azon jártunk,
addig mentünk rajta,
míg felnötté váltunk.

Boldog diákevek
gyorsan véget érnek,
és csak azután jön
a nagybetűs Élet.

Megszólt a csengő,
valóság, nem álom,
kívánom az új év
javatokra váljon

*(Kezdődik a suli,
kedves csajok, srácok,
én mindenkinek – jó
tanulást kívánok.)

2024. szeptember 4.

Végre zökkenőmentesen hajthatnak át a járművek Elégedettek a megújult balavásári vasúti átkelővel

Többéves várakozás után végre zökkenőmentesen át lehet hajtani a balavásári vasúti átkelőn, az évek óta rossz állapotban levő átkelőt ugyanis a helyi polgármesteri hivatal többszöri felszólítására és a számtalan lakossági panasz nyomán végre felújította a vasúttársaság. A balavásári önkormányzat évek óta próbálta rávenni az állami vasúttársaságot, hogy újítsa fel az átkelőhelyet; kisebb javítások ugyan voltak, de a nagy forgalom miatt rövid idő alatt ismét tönkrement. Varga Adorján, Balavásár polgármestere ottjártunkkor elmondta, elégedett a korszerűsített átkelőhelyel, hiszen újraalapozták, talpfákat cseréltek, kicserélték a síneket, illetve egy modern technológiával lehetővé tették az autók gördülékeny átkelését a síneken.

Menyhárt Borbála

Balavásár igazi közúti csomópont, hiszen a Marosvásárhely felől érkezők itt térnek el Szováta, Segesvár vagy Dicsőszentmárton irányába. Júniusban lapunkban is beszámoltunk arról, hogy jelentős forgalomkorlátozással szembesültek azok a gépkocsivezetők, akik Balavásárról

Segesvár felé vették az irányt, a balavásári vasúti átkelőnél ugyanis átfogó korszerűsítési munkálatok zajlottak, emiatt pedig részleges útlezárással kellett számolni, és hosszú kocsisorok alakultak ki a környéken. A vasúti átkelő évek óta megérett már egy alapos felújításra, ugyanis a síneken való átkelés messze nem volt zökkenőmentes az utóbbi években, annyira meg volt rongálódva a környéke, hogy az autók épségét veszélyeztette.

Miután számos panasz érkezett az állami vasúttársasághoz az átkelő miatt, a nyár elején végre nekiláttak a teljes korszerűsítésnek. Az elmúlt években többször is javították, azonban ez csak tűzoltásnak bizonyult, a sűrű forgalom miatt néhány hét múlva ismét ugyanolyan rossz állapotba került a sínek környéke. Júniusban a vasúttársaság új alapra fektetett le, új síneket helyezett el, újraaszfaltozta az átkelő környékét. Varga Adorján polgármester szerint elégedettek a munkálatok minőségével, a kivitelező egy új technológiát alkalmazott a korszerűsítés során, aminek köszönhetően zökkenőmentessé vált a vasúti síneken való átkelés. Ugyanakkor a kivitelező jó ütemben is dolgozott, előre jelezte, hogy három hétig tartanak a munkálatok, azáltal forgalomkorlátozásra kell számítani, és tartotta is a határidőt.

Fotó: Nagy Tibor

RENDEZVÉNYEK

Bikeathon Marosvásárhelyen

A Maros megyei Közösségi Alapítvány negyedik alkalommal szervezi meg a Bikeathon kerékpáros adománygyűjtő versenyt szeptember 14–15-én, jövő szombaton és vasárnap. A szeptember 14-én 10 órától kezdődő eseményre négy különböző útvonallal készülnek. Az idei Bikeathon.ms rendezvényt ismét a civil szervezetek közösségi projektjeinek a benevezésével indították. Az eseményen összegyűjtött adományokat az idén benevezett közösségi jótekonysági kezdeményezések számára ajánlják fel.

Előadás a hegymászásról

A Forcamp Egyesület 100 fiatal hív meg egy inspiráló eseményre, amelyen Varga Csaba, a Himalája hegymászója előadást tart a hegymászás és túrázás alapjairól, a motivációról és a célkitűzésről. A hegymászó, aki meghódította a Nanga Parbatot, saját történetéről is mesél.

Az előadásra szeptember 7-én, szombaton délelőtt 10 órától kerül sor Marosvásárhelyen, a Studium Hubban.

Rendezvénysorozat a tűzoltók ünneplésére

Szeptember 5–13. között a Maros megyei Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőség szervezte rendezvénysorozattal ünneplik a román tűzoltók napját. Az első verseny szeptember 5-én lezajlott. 7-én, szombaton délelőtt 11 órától a marosvásárhelyi Shopping City bevásárlóközpont parkolójában ügyességi versenyre kerül sor, amelyen a felügyelőség mind a hat alegységéből két-két tűzoltó, az előzetes szakaszok győztesei vesznek részt. 8-án, vasárnap délelőtt 11 órától a Somostetőn futóverseny lesz, amelyen korosztálytól függetlenül bárki részt vehet. Regisztrálni díjmentesen a verseny napján 9.30-10.30 óra között az állatkert bejárata előtt lehet. Szeptember 12-én, csütörtökön délelőtt 10 órától tartják meg a Szeptember 13. Kupát az alegységek között, kizárólag Maros megyei tűzoltók számára. 13-án, pénteken a sármási tűzoltóallegység megalakulásának 30. évfordulóját is ünneplik.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Adóamnesztiát hirdetett a kormány

– a hírt szerdán Marcel Bolos pénzügyminiszter jelentette be.

A kormányülésen elfogadott rendelet értelmében önkéntes törlesztés esetén a magánszemélyeknek, akik 5000 lejnél kisebb összeggel tartoznak az államkasszának, elengedik az adósság felét és a kamatokat, 5000 lej felett a tartozás 25 százalékát és a kamatokat.

A cégek az adótartozásuk rendezése esetén mentesülnek a kamatok és a büntetőkamatok megfizetése alól.

Az adótartozással nem rendelkező cégek a társasági adó 3 százalékának megfelelő jóváírásban részesülnek.

A pénzügyminisztérium adatai szerint 330 ezer cégnek és 850 ezer magánszemélynek van adótartozása, melyek összértéke 72 milliárd lej.

A kormányrendelet egy sor, az állami kiadások mérséklését célzó intézkedést is tartalmaz.

Az év végéig a kormány létszámstopot rendelt el a közszférában, korlátozta az állami intézmények dologi kiadásait és a közalkalmazottaknak kifizethető bérpótlékokat, felfüggesztette a kárpótlások kifizetését azok számára, akiket a rendszer-váltást megelőző időszakban jogtalanul fosztottak meg az ingatlanjaiktól, valamint rendelkezett az uniós forrásokból származó, bizonyos esetekben el nem költött támogatások átírányításáról a központi költségvetésbe.

Az adóamnesztiával és a megszorító intézkedésekkel a Ciolacu-kabinet a költségvetési hiányt próbálja mérsékelni, amely független elemzők és a bukaresti költségvetési tanács becslései szerint elérheti a GDP 7 százalékát. (MTI)

NAÜ: instabil a helyzet a zaporizzsjai atomerőműnél

Instabilnak minősítette a zaporizzsjai atomerőműnél kialakult helyzetet Rafael Grossi, a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) főigazgatója, miután szerdán felkereste a létesítményt, ugyanakkor kifejezte reményét, hogy előrelépés történik az erőmű biztonságának szavatolása terén.

Elmondta, hogy a NAÜ-nek sikerült azonosítania az augusztus 11-én keletkezett tűz forrását, amely, mint mondta, nem a hűtőtorony aljánál keletkezett. A felelősöket Grossi nem nevezte meg. Beszámolója szerint láthatta az összes munkát, amelyet az állomás vízszivattyúrendszerén és az üzemanyag-tárolón végeztek.

„Elemezni és értékelni fogjuk a ma látottakat. Meggyőződésem, hogy további előrelépéseket fogunk tenni az erőmű biztonságának és stabilitásának biztosítása terén” – mondta újságíróknak Grossi, aki a háború kezdete óta ötödik alkalommal járt az erőműben.

Jevgenyij Balickij, Zaporizzsja megye kormányzója augusztus 11-én arról számolt be, hogy ukrán dróncsapás követ-

keztében tűz ütött ki a zaporizzsjai üzemben, a hűtőtorony területén. Elmondta ugyanakkor, hogy az atomerőmű és Enerhodar város körül a sugárzás háttér továbbra is normális.

Jurij Csernicsuk, a zaporizzsjai atomerőmű igazgatója szerdán azt mondta Grossinak, hogy a létesítmény vezetősége elrendelte a hűtőtorony műszaki vizsgálatát az ukrán dróntámadás utáni működtetéséhez. Közölte, hogy csak felülről történt drónbepulást tudtak megállapítani a történetekkel kapcsolatban.

A főigazgató látogatása alkalmából váltás történt a zaporizzsjai erőműben szolgálatot teljesítő NAÜ-megfigyelők-nél.

Alekszej Lihacsov, a Roszatom orosz állami atomenergetikai vállalat vezérigazgatója Vlagyivosztkoban elmondta: a Roszatom és a NAÜ álláspontja eltér abban, hogy kik az elkövetői a kurszki és a zaporizzsjai atomerőművek elleni támadásoknak. Hozzátette: a NAÜ további információkat kér a fenyegetések forrásának egyértelmű azonosítása érdekében.

„Úgy gondoljuk, hogy tovább kell lépni, nem szabad félni az igazságtól, hogy megállapítsuk, honnan származnak és kitől érkeznek a lövedékek, drónok, hogy csapást mérjenek a zaporizzsjai atomerőmű, a zaporizzsjai hőerőmű, Enerhodar város területére, a város infrastruktúrájára” – mondta Lihacsov.

Hozzátette, a Roszatom igyekszik majd elérni, hogy meghatározzák az atomenergetikai létesítmények elleni támadások okát és végrehajtóit.

Grossi legutóbb februárban járt az erőműben. Júniusban a főigazgató úgy nyilatkozott, hogy a nukleáris biztonság mind a hét pillérét megsértették benne. Mint mondta, az atomerőművet először áprilisban érte közvetlen támadás, és továbbra is akadályozták az ellátási láncok működését és a vészhelyzeti intézkedések végrehajtását.

A zaporizzsjai Európa legnagyobb atomerőműve, amely hat VVER-1000-es erőműblokkal rendelkezik. A létesítmény 2022. szeptember 11. óta nem termel áramot, mind a hat reaktor hideg leállítási üzemmódban van. (MTI)

Több kormánytag lemondását elfogadta az ukrán parlament

Az ukrán parlament szerdai plenáris ülésén több kormánytag lemondását elfogadta, de volt olyan tisztségviselő is, akinek nem támogatta távozását a posztjáról.

Jaroslav Zseleznyak parlamenti képviselő a Telegramon arról tájékoztatót, hogy a törvényhozás 241 szavazattal támogatta Olha Sztefanyisina lemondását az európai és euroatlanti integrációért felelős miniszterelnök-helyettesi posztról. Zseleznyak hozzátette: Sztefanyisina továbbra is az európai integrációval foglalkozik majd, de ő lesz az igazságügyi tárca új vezetője is.

A 450-tagú ukrán parlament jelen lévő képviselői közül 249-en jóváhagyták Denisz Maljuszka igazságügyi miniszter lemondását. Zseleznyak ugyanakkor közölte, hogy a minisztert állva tapsolták meg kormánypárti képviselők is, amikor

a szószerkezethez lépett, ezért megjegyezte, nem érti, miért volt szükség a leváltására.

Olekszandr Kamisin stratégiai iparágakért felelős minisztert 243 képviselő támogató szavazatával mentették fel. A tárcavezető előző nap felfedte a Telegramon, hogy továbbra is Ukrajna védelmi szektorában fog dolgozni, de más szerepkörben, erről azonban többet nem árult el.

Ruszlán Sztrilec környezetvédelmi miniszter lemondását a törvényhozás 244 tagja támogatta.

A parlament ugyanakkor nem támogatta Irina Verescsuk távozását miniszterelnök-helyettesi és a megszállt területek reintegrációjáért felelős miniszteri posztjáról, mivel ezt csupán 214 képviselő szavazta meg a szükséges 226 helyett. A törvényhozás nem szavazta meg szerdán Vitalij Koval, az ukrán ál-

lami vagyongazdálkodó alap elnökének távozását sem.

Volodimir Zelenszkij ukrán elnök Simon Harris ír miniszterelnökkel tartott kijeji sajtótájékoztatóján kijelentette, hogy a kabinetnek „új energiára van szüksége”. Köszönetet mondott a távozó minisztereknek és a kormány teljes csapatának, azért, hogy „Ukrajnáért, az ukránok érdekében négy és fél, egyesek pedig öt éven át dolgoztak”.

„Ma új energiákra van szükségünk, és ezek a lépések államunk különböző irányú erősítéséhez kapcsolódnak. Ez alól a nemzetközi politika és a diplomácia sem kivétel. Ma nem tudom megígérni, hogy ez vagy az a miniszter pontosan mit fog csinálni. Akkor lesznek választások, amikor bizonyos pozíciókat felkínálnak nekik. Most még korai erről beszélni” – szögezte le az elnök. (MTI)

Giorgia Meloni nem fogadta el a szerelmi botrányba keveredett kulturális miniszter lemondását

Giorgia Meloni olasz kormányfő nem fogadta el a kulturális miniszter lemondását, ezt maga a miniszter, Gennaro Sangiuliano jelentette be a RAI1 köztelevízió szerda esti híradójában, ahol könnyeivel küszködve számolt be a körülötte kirobbant szerelmi botrányról.

Gennaro Sangiuliano hangoztatta, hogy a miniszterelnök arra kérte, folytassa munkáját, és mindig mondjon igazat az olaszoknak is.

Könnyeivel küszködve a hatvankét éves Sangiuliano a kamerák előtt bocsánatot kért a feleségétől.

A Meloni-kormány 2022 októberi megalakulásakor újságíróból lett kulturális tárcavezető a legnépszerűbb híradóban számolt be a nála húsz évvel fiatalabb Maria Rosaria Bocciaával az utóbbi hónapokban megélt szerelmi kapcsolatáról.

A botrány augusztus utolsó napjaiban robbant, amikor Maria Rosaria Boccia közösségi oldalain először a miniszterrel közös fényképeket, majd a kulturális tárca kabinetjével váltott levelezést és hangüzeneteket közölt.

Így derült ki, hogy a nő május óta gyakran részt vett Gennaro Sangiuliano hivatalos programjain, és magát a miniszter tanácsadójaként tüntette fel. Azt is nyilvánosságra hozta, hogy a minisztérium szerződést ajánlott fel neki kiemelt események szervezésére, de azt az utolsó pillanatban visszavonták.

Maria Rosaria Boccia arról keveset tudni: Pompejben született, és korábban egy esküvői ruhaholt tulajdonosa volt. Interneten két egyetemi diplomával büszkélkedik, és divatvállalkozóként tünteti fel magát.

A miniszter kedden és szerdán is egyeztetett a kormányfővel, miközben az ellenzéki pártok az ügy tisztázását követelik, hangoztatva, hogy Maria Rosaria Boccia bármilyen tisztség és felhatalmazás nélkül bizalmas dokumentumokhoz juthatott hozzá. A Zöldek és Baloldal Szövetsége (AVS) feljelentést tett hivatali visszaélés címén annak kivizsgálására, hogy ki fizette Maria Rosaria Boccianak a miniszterrel közös útjait.

Nemzetbiztonsági kérdést vetett fel az a felvétel is, amelyet a nő a római képviselőház termeiben egy okosműveléssel forgatott, és közzétett közösségi oldalain.

Gennaro Sangiuliano a televíziós adásban elismerte, hogy viszonya volt a nővel, de elmondása szerint a kapcsolatnak augusztusban vége lett. Kijelentette, hogy intim hangfelvételek is lehetnek Boccia birtokában, de „nem vagyok zsarolható” – tette hozzá.

Azt állította, hogy Maria Rosaria Boccia minden költségét „az utolsó euróig” személyesen állta, és nem a minisztérium számláját terhelte.

A kijelentéseket Maria Rosaria Boccia hazugságnak nevezte. (MTI)

Ország – világ

Tanévkezdés előtt folyósítják a különböző gyerektámogatásokat

Még tanévkezdés előtt folyósítják a gyermekeknek járó különböző támogatásokat – közölte csütörtökön az Országos Szociális Felügyeleti és Kifizetési Ügynökség (ANPIS) a Facebook-oldalán. A tájékoztatás szerint a megszokott időpontnál korábban utalják a jogosultaknak a következő juttatásokat: gyermeknevelési pótlék (alocație de stat pentru copii), gyermekgondozási díj (indemnizație de creștere a copilului), munkahelyi visszailleszkedési támogatás (stimulent de inserție pentru creșterea copilului), örökbefogadáskor járó összeszokási juttatás és örökbefogadási támogatás (indemnizația de acomodare și sprijin adoptiv). Az ANPIS adatbázisa szerint 3.484.686-an jogosultak gyermeknevelési pótlékra, 159.601-en gyermekgondozási díjra, 83.943-an visszailleszkedési támogatásra és 4514-en összeszokási juttatásra és örökbefogadási támogatásra. (Agerpres)

Kijelölték a Központi Választási Iroda öt bíróját

A legfelsőbb bíróság szerdán nyilvános sorsolással kijelölte azt az öt bírót, akik tagjai lesznek a parlamenti választásokat felügyelő Központi Választási Irodának (BEC). Az öt bíró közül három a legfelsőbb bíróság polgári, egy a büntető, egy a közigazgatási részlegén dolgozik. A parlamenti választások menetrendje szerint az elnök megválasztását követő 24 órán belül – szeptember 6-án – a BEC kiegészül az Állandó Választási Hatóság elnökével és alelnökével, a parlamenti pártok egy-egy képviselőjével, 48 órán belül pedig a nemzeti kisebbségek parlamenti frakciójának képviselőjével. (Agerpres)

Az elnök kihirdette a Patriot rendszerek adományozását lehetővé tevő törvényt

Klaus Iohannis államfő csütörtökön kihirdette a Patriot légvédelmi rakétarendszerek harmadik félnek történő adományozását lehetővé tevő törvényt. A Románia földi telepítésű légvédelmi képességeiről szóló törvényt kiegészítő jogszabályt szeptember 3-án fogadta el döntő házként a képviselőház. A törvény az amerikai partnerrel egyeztetett konfigurációjú Patriot rakétarendszerek adományozási okiratának jóváhagyását szabályozza. Ugyanakkor felhatalmazza a kormányt egy Patriot légvédelmi rakétarendszer és a kapcsolódó felszerelések beszerzésére az Egyesült Államoktól. A beszerzéshez kapcsolódó adók és illetékek kifizetése a védelmi minisztérium feladata lesz. (Agerpres)

Az államfő kihirdette a nyugdíjak adómentességi küszöbét emelő törvényt

Klaus Iohannis államfő csütörtökön kihirdette a nyugdíjak adómentességi küszöbét 2000 lejről 3000 lejre emelő törvényt. A jogszabály a 2015-ös adótörvénykönyv 100. cikkét módosítja. Előírása szerint a nyugdíj adóköteles részét úgy állapítják meg, hogy a nyugdíjból levonják a 3000 lejes adómentes összeget. A törvény előírásai 2024. október elsején lépnek hatályba, és már az októberi nyugdíjakra alkalmazzák. (Agerpres)

Kedvezményt a csalóknak

(Folytatás az 1. oldalról)

a fizetési kötelezettségének időben eleget tevő korrekta adófizető. De az ügyeskedők paradicsomában korrektséget elvárni a kormánytól hiú ábránd.

Az is világos, hogy ez az amnesztiát az adófizetést a rabszolgák kiváltságának tartó, politikai hátszelű vállalkozói rétegnek, a haveroknak szól. A fentebb említett tartozás orszolánrészre ezeknek a rovásán van, még szerencse, hogy őket nem részesítik konkrét kedvezményben, „csak” a büntetőkamatokat törlik el az ő esetükben. És már egy nyomelemeiben ész is tartalmazó ötletként került be a vonatkozó rendeletbe, hogy a rendszeren fizető cégek is kaphatnak 3 százaléknyi jóváírást a társasági adójukból. Ilyen tempóban tán ezer évet sem kell várni, hogy legyen egy értelmes adótörvénykönyve a hazának.

De azért van még kicsinyítő rész a adóamnesztiát mellett egyéb állami kiadások csökkentéséről is szóló rendeletnek. Felfüggesztik a kártérítések fizetését azok számára, akiket korábban jogtalanul fosztottak meg ingatlanjaiktól. Vagyis akiket már egyszer kiraboltak, azoktól második pofonként a kártérítést is el lehet venni. Ahol a döntéshozók birtokként tekintenek a választás útján szerzett mandátummal rájuk bízott országra, ebben sincs semmi különleges.

Mi lesz az okoseszközök sorsa?

(Folytatás az 1. oldalról)

Számos hazai iskolában már alkalmazták ezt a szabályt, így azok esetében nem lesz változás, lényegében az eddigi forma kapott egy országos szintű törvényes keretet. Meg kell jegyezni, hogy azon iskolák esetében, ahol eddig is a fentiek szerint jártak el, nem történt törvényszerűsítés, ugyanis minden tanintézmény rendelkezik egy belső rendszabállyal.

A jövő héten kezdődő tanévtől tehát a romániai iskolákba a diákok bevihetik az okostelefonjukat, náluk lehet a tanítási idő alatt, viszont csak akkor használhatják, amikor utasítást kapnak erre a tanártól. Egyes iskolákban az osztályokban elhelyeztek telefon-tárolókat, és azok a tanárok, akiknek a tantervében nem szerepel, hogy a diákok oktatási célból kell használják a telefonjukat, kérhetik, hogy az óra elején tegyék be a tárolóba. Így van ez a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceumban is, ahol néhány éve vezették be ezeket a telefontartókat. Továbbá a patinás tanintézményben az 5-8.-os osztályfőnökök azt javasolták, hogy a diákok telefonjait egy zárható szekrénybe helyezték el a nap elején, és csak akkor adják vissza, amikor vége a tanításnak. Ezzel kapcsolatban a következő héten születik döntés, ugyanakkor felmerül a probléma, hogy az osztályfőnök órarendje nem minden esetben

talál az osztályéval, és nem lehet elvárni, hogy az adott pedagógus vagy éppen az iskola vezetősége minden osztályban ott legyen reggel nyolckor, hogy betegyje a telefonokat a szekrénybe, és délután, órák után visszaadja azokat, mutatott rá Hajdú Zoltán, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója, aki szerint meg kell bízni a diákokban, és nekik is kell egy kulcsot adni a szekrényhez, már ha bevezetik ezt az ötletet. Erre azért lenne szükség, hogy a diákok az órák közötti szünetben ne a telefonjukkal legyenek elfoglalva, hanem menjenek ki az udvarra, ahol adott számukra több sportolási lehetőség is, emelte ki az igazgató.

Mi történik, ha a diák nem akarja odaadni a telefonját?

Semmiképpen nem az agresszió a megoldás, a tanár nem rángathatja ki a telefont a diák kezéből, nyomatékosította Hajdú Zoltán. A pedagógus először fel kell szólítsa a diákot, hogy adja át a készüléket, ha ennek nem tesz eleget, akkor ismertetnie kell vele a következményeket, ha így sem akarja odaadni a telefont, akkor értesíteni kell az iskola vezetését, amely végül telefonál a tanuló szüleinek.

A telefonok elvétele, a használat korlátozása kapcsán felmerült az a kérdés is, hogy miért nem törekszik arra a tanügyi rendszer, hogy inkább a megfelelő, mérsékelt használatra tanítsa meg a diákokat?

– Okostelefonja már szinte minden diáknak van, viszont azt tapasztaljuk, hogy egyre többen függővé válnak a készülékektől, minden alkalmat megragadnak arra, hogy használják őket, ilyen értelemben nagymértékben elvonja a figyelmüket a tananyagról – emelte ki Hajdú Zoltán. Az igazgató hozzátette, hogy mind az okostelefon, mind a digitális megoldások, mind a mesterséges intelligencia szerves részét képezi a jövőnek, ezért fontos, hogy megtanítsák a diákokat a technológiák helyes használatára.

– A keresésben, tájékozódásban és információgyűjtésben is hatalmas segítséget jelentenek az okostelefonok, ennek a helyes használatára pedig meg kell tanítani a diákokat annak érdekében, hogy jobban, könnyebben tudjanak érvényesülni a későbbiekben, mi erre is törekszünk a Bolyai líceumban, nem hiszünk abban, hogy a telefon úgy, ahogy van, ördögtől való – húzta alá az igazgató.

A mesterséges intelligencia kapcsán Hajdú Zoltán elmondta, hogy ez is egyre nagyobb szerepet játszik a tanulók életében, hiszen valószínűleg többen használták már, hogy megkönnyítsék a munkájukat.

– Bevallom, hogy én is kipróbáltam, a fiam segítségével, aki ért az AI-hoz, hogy milyen, amikor egy mesterséges intelligencia alapú algoritmus ír meg egy beszédet, és arra jöttem rá, hogy pont az emberi rész marad ki belőle – példázta saját tapasztalatán keresztül az igazgató. Ebből pedig következik, hogy bár a diákokat az AI használatára is fel kell készíteni, ezzel párhuzamosan azt is meg kell nekik tanítani, hogy ne fogadjanak el mindent, amit a mesterséges intelligencia eléjük tár, hanem kezeljék az információt fenntartással. Egyrészt azért, hogy a munkájuk valóban az övék legyen, és vigyék bele a saját szemléletüket is, másrészt azért, mert nem egy esetben a mesterséges intelligencia olyan dolgokra hivatkozik, amelyek nem valóságok, ezért fontos utánanézni az így szerzett információknak, mondta a Bolyai líceum igazgatója.

Nem egyéni, hanem osztályszintű képernyők!

Az okostelefonokat tehát csak abban az esetben lehet használni, ha erre a tanár kéri a diákokat, ugyan-

akkor – több pedagógus egybeeső véleménye szerint – a tiltás önmagában nem jó megoldás, valamilyen alternatívát kell adni a tanulóknak. Ezt a célt is szolgálják az osztályteremben a különböző okoseszközök. Ilyen tekintetben kiemelkedően felszerelt a Bolyai iskola, ahol minden teremben van okostábla és számítógép, néhány osztályban a legmodernebbnek számít, televízióra emlékeztető, kimagasló képminőségű okostábla is helyet kapott, amelyre egyszerre lehet kivetíteni és írni. Ezek az eszközök is azt a célt szolgálják, hogy minél élvezhetőbbé tegyék a tananyagot, illetve ezzel párhuzamosan fejlesszük a diákok digitális képességeit – emelte ki Hajdú Zoltán, aki arról is beszámolt, hogy a jövőben ezen a téren is tovább fejlesztik az iskolát.

Nincs tanévkezdés napló nélkül

Talán minden diák találkozott már azzal a mondattal, hogy „az felel, akinél kinyílik a napló”. Nos, úgy fest, hogy szép lassan a digitalizáció ennek véget vet, ugyanis egyre több iskolában vezetnek be az e-naplót. Ennek a bevezetéséhez egy kérvényt kell beadni a tanügyminisztériumhoz, illetve az e-napló beszerzési és működtetési költségét az iskola kell biztosítsa. – Ennek fényében csak azok a tanintézmények vághatnak ebbe bele, amelyek tudják, hogy képesek legalább egy évig fizetni a szolgáltatásért, bár tanév közben is vissza lehet térni a hagyományos, papíralapú naplóra, de akkor minden jegyet és hiányzást kézzel át kell írni – hívta fel a figyelmet Hajdú Zoltán.

A Bolyai Farkas Elméleti Líceumban már több éve használnak e-naplót, az első három évben párhuzamosan használták a hagyományos naplóval, a tavalyi tanév volt az első, amikor már csak az elektronikus formát vették igénybe. Az év végén pedig ki nyomtatták és lepecsételték a naplókat, így azok megmaradtak fizikai formában is.

De mi is az e-napló? Ahogy a neve is mutatja, elektronikus napló,

Hajdú Zoltán

Fotó: Nagy Tibor (archív)

amelybe a tanárok be tudják írni a jegyeket és a hiányzásokat. Minden tanár csak a saját diákjait látja, és csak a saját tantárgyaiból. Tehát például a történelemtanár csak azokat a diákokat látja, akiket ő tanít, illetve csak azokat a jegyeket és hiányzásokat, amelyek az ő tárgyára vonatkoznak, nem látja például a biológiajegyeket. Továbbá az e-napló értesítést küld a szülőnek és a diáknak is, amikor beírnak egy jegyet vagy hiányzást, valamint lehet üzenetet hagyni a felületen a szülőnek, akik válaszolni tudnak erre az oktatónak.

Az e-napló az adminisztrációt is megkönnyíti, hiszen képes jegyátlagot számolni, és le is tudja zárni a diákokat, ilyen tekintetben is nagy segítség a tanároknak, mondta az igazgató. Az e-naplót a tanárok a számítógépükön vagy az okostelefonjukon érhetik el, az osztályteremben található számítógépeket nem ajánlott erre használni, mert megtörténhet, hogy egy oktató véletlenül bejelentkezve marad, és akkor a diákoknak lehetőségük nyílik arra, hogy igazolják a hiányzásaikat vagy jegyeket írjanak be maguknak, mondta Hajdú Zoltán. Arra a kérdésre, hogy a tanár óra közbeni telefonhasználat – az e-napló miatt – nem ösztönzi-e arra a tanulókat, hogy ők is használják a készülékeiket, az igazgató azt válaszolta, hogy az iskolában nem volt még erre panasz.

Fotó: Karácsonyi Zsigmond (archív)

Nincs nyugtuk a tűzoltóknak

A számtalan felszólítás, folyamatos felvilágosítás ellenére is naponta előfordulnak felelőtlen magatartásból eredő tüzesetek. Nyárádgálfalva községben az előző évekhez képest igencsak kevés volt a tartózkodás az elmúlt időszakban, annak ellenére, hogy szárazság van, és túl vagyunk az aratási időszakon is – értékelte a községi önkéntes katasztrófavédelmi alakulat vezetője. Ez betudható annak is, hogy folyamatosan tájékoztatták a község lakosságát a tűzgyújtási tilalomról, és elővigyázatosságra intik, valamint az állami támogatást igénylő gazdákkal egy nyilatkozatot is aláírtak, miszerint nem fognak tartózkodni földjeiken – tette hozzá Német Zsolt parancsnok.

Mégsem telt teljesen csendesen számukra az elmúlt időszak, ugyanis két héttel ezelőtt egy nyárádgálfalvi területen, a kertek fölötti domboldalon keletkezett tűzhöz riasztották őket. Mivel idejében sikerült a helyszínre érkezniük, a tüzet eloltották, mielőtt az elérte volna a gazdaságokat és egy kukoricatáblát, de a lángok így is behatoltak egy

kertbe, ahol nemcsak a növényzet égett le, hanem több szénaboglya is elporladt. A tűz kiindulási helyét azonosították, de a felelőtlen tüzgyújtót nem.

Ezen a héten is volt munkájuk a tűzoltóknak: hétfőn délután Nyomáton keletkezett tűz egy magánlakás udvarán, egy meggyújtott szemétkupacról a lángok gyorsan átterjedtek a kerten át a domboldalra, és a szomszédos telken is felégették néhány méhkaptárt. Az esethez a községi önkéntes szolgálat és a nyárádszeredai hivatásos katasztrófavédelmi alakulat vonult ki, a helyiek egy 140 méteres tömlővonallal a domboldal tetejéről, a hivatásosok az udvarról kezdték oltani a tüzet, így a jókora területen leégett növényzetet kívül a lángok nem tettek kárt lakóépületekben. Szerdán ismét viszonyláthaták egymást a két alakulat tagjai, és ezúttal is bevetésen, hiszen Gálfalva határában egy mezei úton gépkocsi gyulladt ki. A helyiek poroltóval siettek a helyszínre, de mivel az nem bizonyult hatásosnak, mindkét alakulat autókkal vonult ki, s míg a szeredaiak az

autót oltották el, a helyiek arra törekedtek, hogy megfékezzék a tűz átterjedését egy szomszédos kukoricatáblára, illetve a környező száraz növényzetre. A tüzet rövidzárlat okozta, az autó teljesen kiégett, de személyi sérülés nem történt.

Német Zsoltól megtudtuk azt is, hogy a községi önkéntes tűzoltók általában havonta egyszer tartanak felkészítő gyakorlatokat, idén a felnőtt- és gyerekcsapatokkal egyaránt részt vettek a megyei versenyeken, hogy tapasztalatot gyűjtsenek. Szeptember 21-én az anyasági testvértelepülésre utazik az önkéntesek egy küldöttsége, ugyanis Kunsziget tűzoltósága fennállásának 100. évfordulóját ünnepli. Rá egy hétre Marosárpatakra kaptak meghívást egy Tűzoltójátékok című magánrendezvényre.

Az utóbbi időszakban a csapat három új önkéntessel is bővült, és a nyomati tüzeset folytán egy helyi lakos is „kedvet” kapott a tűzoltói feladatra, aminek azért is örülnek, mert a községi alakulatban eddig nem volt nyomati tűzoltó. (GRL)

Szerdán egy kisautó gyulladt ki és égett le egy mezei úton

Fotó: Nyárádgálfalvi Önkéntes Tűzoltóság/képernyőfotó

SZÍNES VILÁG

XXI. évf. 36. (926.) szám, 2024. szeptember 6., péntek

Ha a rendszer változik, akkor a tankönyv is fog

Erdély történelme különböző megvilágításban szerepelt Magyarország és Románia tankönyveiben a múlt században. Ennek oka az eltérő identitástudatban, a múlt történéseiben és az akkori politikai helyzetben gyökerezik. A jelenséget augusztus 25-én elemezte dr. Jérémy Floutier történész és dr. Veres Valér szociológus a Kolozsvári Magyar Napokon.

A TIFF Házban működő MCC Lounge-ban lezajlott beszélgetésen Erdély magyar és román közoktatásban betöltött szerepét elemezte történészszemmel dr. Jérémy Floutier, Franciaország tiszteletbeli konzulja Magyarországon, a Szegedi Tudományegyetem oktatója, míg dr. Veres Valér, a BBTE Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet egyetemi tanára szociológiai szempontokat hozott a diskurzusba.

Jérémy Floutier kutatásai Erdély 1945 és 1990 közötti magyarországi és romániai oktatási reprezentációjára összpontosítanak, és már kilenc éve foglalkozik a témával. A történész először is felhívta a figyelmet arra, hogy a magyar történelemben nagy jelentőséggel bír Erdély területe, hiszen Kolozsváron született Mátyás király, és kiemelt helyen szerepel a székely kultusz is. Román szemszögből egészen más perspektívák mérvadók: Erdély kapu Nyugat felé, az építmények jelentősége, a terület értékesége, az első román nyomtatványok (Román katekizmus) és bibliafordítások (Szászvárosi evangélium) helyszíne.

Egy tankönyv megírásánál fontos szerepet játszik az adott ország politikai helyzete, hiszen amikor a rendszer változik, akkor a kiad-

vány is fog. Az előadó szerint a tankönyv a pedagógia, a történelemírás, valamint az állami emlékeztetpolitikák háromszögének eredménye. A tankönyveknek országtól függetlenül mindenhol fontos nevelő szerepe van, így nincs könnyű dolga az íróknak, hiszen hatalmas anyagmennyiségből kell a fontos üzenetet hordozó részeket összeválogatnia.

Az előadás további részében dr. Jérémy Floutier a szocialista időszak tankönyveit elemezte. Az első világháború utáni területi változások megjelenítése jelentősen különbözött a két ország tankönyveiben, a román anyagokban sokkal terjedelmesebben ismertették ezeket. „Trianon mindig is érzékeny téma volt” – fejtette ki a szakember, megemlítve, hogy a román oldalon inkább a gyulafehérvári nagygyűlésre fókuszáltak. 1948 után a magyar-román kapcsolatok aranykora következett, de csak amiatt, mert a kemény diktatúrákban mindkét országban túlnyomórészt a Nyugat-ellenes narratíva uralkodott. Jérémy Floutier kiemelte Mihail Roller román kommunista aktivista alakját, akit „a történelemhamisítás mesterének” tartanak. A sztálinizmus egyik fő ideológusaként emlegetett szerző a marxizmus-leninizmus tükrében értelmezte és

írta újra a történelmet. Az 1960-as években Magyarországon a nemzetközi kontextusról, míg Romániában inkább a belső helyzetről írtak a tankönyvek.

A beszélgetésen dr. Veres Valér szociológiai szempontból vizsgálta meg a tankönyvek tartalmának alakulását az 1990 utáni időszakban. A szociológia rámutat arra, hogy az iskolai képzés és általa a tankönyv az egyik fő befolyásoló tényező a fiatalok nemzeti

identitásának kialakításában. A szakértő úgy véli, hogy Románia és Magyarország történelmi szempontból más-más aspektusokra koncentrált a tankönyvírást illetően, Erdély pedig alárendelt pozícióban jelent meg mindkét ország esetében. A magyar tankönyvek szempontjából a Hunyadiak erdélyisége nem kap megfelelő hangsúlyt, és csak bizonyos korszakokban esik szó Erdélyről. A románok esetében Erdély minden

korszakban szóba kerül, de a fő ideológiai egység szolgálatában, a magyar kisebbség mellőzésével.

Az előadás dr. Veres Valér kérdésével és egyben felhívásával zárult: hogyan szabadítsuk ki Erdélyt az ideológiák árnyékából, ha a történelmi tények még mindig rendezetlenek a két nép szemszögeiből?

Az MCC további eseményeiről a Collegium Facebook-oldalán értesülhetnek az érdeklődők. (közlemény)

Fotó: Horváth Éva

Fizetniük kell a Trevi-kútra kíváncsiaknak

Előzetes helyfoglalás és egyeurós belépti díj bevezetésével akarja a római főpolgármesteri hivatal korlátozni a turisták számát a Trevi-kútnál – jelentette be Alessandro Onorato, a hivatal idegenforgalomért felelős tanácsosa a Corriere della Sera napilapban szerdán. Szerinte „nem méltó a történelmi-művészeti örökséghez tartozó helyszínhez az, hogy a kút előtti szűk téren több ezren szoronganak”. Az elképzelésben az is szerepet játszik, hogy a 2025-ös jubileumi szent év rendkívüli eseménysorozatára, különböző rendezvényeire mintegy harmincmillió olasz és külföldi látogató érkezését várják a fővárosba.

Az előzetes helyfoglalást jövőtől vezetnék be, egy euró ellenében, a rómaiak számára viszont ingyenes lenne. (A Trevi-kút és a közelében lévő Spanyol-lépcső környékét el-lepő turistatömeget már 2019-ben vissza szeretnék vonni szorítani, az akkori városvezetés kerítést akart felállítani e látványosságok körül. Tavaly július óta a Pantheonba való belépésért is fizetni kell, fejenként öt euró ellenében, általában hosszú sort kiállva lehet ezt az ókori templomot meglátogatni.)

A Trevi-kút a barokk építészet remekműve, az olasz főváros legnagyobb szökőkútja, tervezője Nicola Salvi. Kelemen pápa megrendelésére kezdték el építeni, majd három évtized múlva, 1762-ben fejezték be. A Palazzo Poli hátsó homlokzatára épült, amely lenyűgöző háttérrel nyújt a szökőkút számára. Három jelentős út találkozásánál helyezkedik el, innen kapta a nevét is: tre vie. Több mint 26 méter magas és 49 méter széles, travertínből, illetve carrarai márványból készült, a mai napig az ókori Aqua Virgo vízvezeték táplálja. A medencéjét uráló szoboregyüttes központi alakja, Ókeanosz, a tengerek istene, egy kagyló alakú szekéren ül, amelyet két ló húz (az egyik a nyugodt, a másik a háborgó tengert jelképezi), kétoldalt mitológiai tengeri lények találhatók. A szökőkút alján lévő domborművek vízzel kapcsolatos jeleneteket ábrázolnak, például egy legendát egy fiatal lányról, aki a szomjas római katonákat a forráshoz vezeti. A Trevi-kút leginkább arról a hiedelemről ismert, hogy aki aprópénzt dob a vízébe, az Rómába visszatér. Évente másfél millió euró gyűl így össze, amit egy katolikus szervezet évek óta karitatív tevékenységek finanszírozására fordít. (horváth)

A természet kalendáriuma (DCXXXIII.)

Kiss Székely Zoltán

*Az ősz latinkönyves tógásdiákja
már bevonult zordon kollégiumába,
de itt kiint próbát tesz még az örök nyár
(...)*

– kezdem, s folytatom, ahol abbahagytam
előző héten **Jékely Zoltán Benedek
Marcellnak** ajánlott *Másodvirágzás* című
versét –

*(...) Csiklandozva a Nap izzó kezétől,
üzekednek az ördöglábú kecskék.*

*A pásztor bölcsen ül s botot farag,
rombuszt formál a nagy Hiány jeléből...
Az élet és halál keveredése
hol hitbe ringat, hol kétségbe dönt,
s minden jelre mohó figyelmezőssel
barangolok magamban idefönt.
Felcaptam a lét s nemlét mérnökének,
bottal jeleket rovak úton,
s mint a kettétört életű egyének,
továbbélés célját kutatom.
Az imént egy sápadt harangvirágban
megszólalt búsan réglátott apám –
mint Aeneas az alvilágban,
kapdosok most is árnyéka után...*

*Jönnek gonoszjárom napok. Kioltom
a tüzeket, elborítom szemem,
s maradék emberi mivoltom
katalapsziás álomba teszem.
Fatolvajok rémült takarodása
figyelmeztet: itt már minden hiába,
egy békés, bibliai tájra vágyom,
Káldeába, Mezopotámiába.*

Az örök tájra való békés elvagyódás kö-
szön vissza **Pierre de Ronsard** *Ha majd
öreg leszel* című szonettjében. Éppen félezer
évvel ezelőtt, 1524. szeptember 6-án szüle-
tett. A vers a nyárban élő lélek előkészülete a
törvényszerűen érkező ősze:

*Ha majd öreg leszel, és este gyertyafénynél
tűz mellett üldögélsz, s az orsót pörgeted,
csodálkozva fogod zümmögni rimemet,
hogy egykor mint a vers tündére bennem
éltél.*

*Szolgálóid között nem lesz, aki e névnel
fől ne figyelne, bár szunyókál reszketeg:
Ronsard! – hallja a szót s folytatja verse-
met,
melyet neved örök himnuszaként idéztél.*

*Én a sírban leszek, csonttalan árny, aki
mirtuszlombok alatt kínjait pihení;
te öreg néni a tűzhelynél, aki fázik,*

*s bánja szerelmemet, és hogy megtagadott.
Élj hát, higgy nekem, és ne várd a holna-
pot:
rózsa az ifjuság, élvezd, amíg virágzik!*

A reneszánsz legnagyobb francia költőjé-
nek versét **Szabó Lőrinc** álmolta magyarrá.
Éppen így iskolakezds körül bűvölt el ben-
nünket **Darvas Piroska** tanárnőnk, amikor
eredetijét olvasta fel nekünk – kisasszonyok-
nak és... kisfiúknak – valamikor a '68-as tan-
évkezdet első franciaórán.

Nyolcadika már Kisasszony (Kisboldog-
asszony) napja. **Szűz Mária** születésének
gazdag apokrif hagyományai vannak. A **Te-
leki-kódex** elmondja, hogy **Szent Annának** el-
következvén az órája (...) egészségben szüle-
zik az igaz **Dávidnak** királyi plántáját, ez világ-
nak előtte választott leányt, az édes **Szűz Má-
riát**, (...) mert ő vala ez világnak jövőendő
megvilágosojtója és asszonya és tengörnek
csillaga.

Nyárutó. **Jékely Zoltán** versével lépde-
lünk tovább e nyár végi kánikulában:

*Megölköltük a nyarat,
mint egy széptollú madarat,
belőle más nem is maradt,
egy-két piros toll-pillanat.*

*Megnyúlt árnyékok, hullott-szilvaszag;
a lombokon még nincs egy foltnyi vér sem:
vadgerle bűg – forró hangjában, érzem,
még a bolondító, vad nyár kacag.*

1965. szeptember 8-án az **UNESCO** tehe-
ráni világkongresszusa e napot **az írni-ol-
vasni tudás nemzetközi napjává**
nyilvánította. A világon még mindig egymil-
liárdnál is több írástudatlan felnőtt él, ezek
kétharmada nő.

1961-ben **Horváth Imre** négysorosában
ezt írta a **Nyárutóról**:

*Fojtó, édes illattal telt a tér.
Ez már a hulló lombok lágy szaga.
Illatuk egy rózsakerttel felér –
mintha az elmúlás virágzana.*

Nyárutón született, 1867. szeptember 9-
én, **Gubányi Károly** mérnök, földrajzi utazó.
Néhány évi hazai vasútépítési gyakorlat után
1896-ban Mandzsúriába utazott, **Lóczy
Lajos** ösztönzésére. Részt vett a mandzsúriai
vasút, elsősorban a vasútvonal alagútjainak

építésében, majd Vlagyivosztk kikötőjének
építkezésénél vállalt munkát. A japán–oros
háború kitörésekor hazajött, de 1906-ban
Ausztráliába utazott, ahol ültetvényesként élt.
1913-ban, az első világháború előtt visszatért
Magyarországra. (Az I. világháborús magyar
foglyok jó része 1920 körül a mandzsúriai
vasút menti légerekben élt.) Tartózkodási he-
lyein jelentős földtani vizsgálatokat folyta-
tott. Útirajzai, műszaki, gazdaságpolitikai
tárgyú tanulmányai tanúskodnak erről.

Nyárutó – őszelő. A kettő békésen összeér.
Csanádi Imre **Ősz-előj**ét virtuóz dalba me-
nekítette egykor a **Kaláka együttes**:

*Szállj, szállj,
ökörnnyál,
jön az ősz,
megy a nyár; –
megy a nyár; a nevetős,
komolykodva jön az ősz,
csillámló derekkel,
sárga levelekkel,
szőlővel, mosolygóval,
füre koccanó dióval.*

Csaknem fél évszázaddal, 49 évvel ez-
előtt, 1975. szeptember 10-én hunyt el **Pócza
Jenő** fizikus. Nem mindennapi életút az övé.
A pápai református kollégium elvégzése után
Szegeden végzett a matematika-fizika tanári
szakon. Itt **Bay Zoltán** vette maga mellé ta-
nársegédnek, és vitte fel Budapestre, a mű-
egyetemre. Itt kapcsolódott be (és nem csak)
a **Bay-féle Hold-radar-kísérletbe**. (1946. febr-
ruár 6-án saját fejlesztésű radarberendezéssel
sikertült kimutatniuk, elsőnek a világon, a
Holdra sugárzott rádióhullámok visszaverő-
dését. Ez az esemény tekinthető a **magyar űr-
tevékenység** kezdetének.) 1949-ben, miután
Bay Zoltán elhagyta az országot, s több más
fizikust is eltávolított a hatalom, Pócza Jenő
átvette a tudományegyetem kísérleti fizika
tanszékének irányítását. 1952-ben kinevezték
egyetemi tanárnak. 1959-ben már öt (és leg-
közvetlenebb kollegáit) távolította el a hata-
lom az egyetemről. Ettől kezdve haláláig az
MTA Műszaki Fizikai Kutatóintézetben
dolgozott. Melankolikus vég? Talán.

Juhász Gyula **Őszelői** melankóliája egé-
szen más, még a Jékelyénél is mélyebb bánat.

*Az elmúlás nem szomorú nekem már
És nem fájnak a hervadt levelek,
Az ősz, mint kedves nővér, már velem jár
S én vele vidám dalolón megyek.*

*A temető pompáján eltűnődöm,
Mint a jó gazda földjén széttekint,*

„Sápadt harangvirágban megszólalt búsan réglátott apám”

*Ölében rólam álmodik az őszöm
És magam is már föld leszek megint.*

178 évvel ezelőtt, 1846. szeptember 11-én
született Nagyenyeden **Antal Géza** sebész,
urologus. Orvosi tanulmányait a bécsi egye-
temen kezdte, majd a pesti egyetemen foly-
tatta. 1870-ben orvosdoktori, 1871-ben
sebészdoktori és szülészmesteri oklevelet
szerzett. A magyar urológia úttörője 1888-tól
volt a Rókus Kórház főorvosa. 1889-től **Hő-
gyes Endrével** együtt szerkesztette az **Orvosi
Hetilapot**.

Szinte mindennapi életút a **Lámfalussy
Sándoré**... A délvidéki Topolyán született
1890. szeptember 11-én, éppen 134 éve. Erd-
dómérnöki oklevelét a felvidéki Selmezbá-
nya **Bányamérnöki és Erdómérnöki
Főiskoláján** szerezte 1914-ben. Szolgálatát
az első világháború idején Erdélyben, Zalat-
nán kezdte. Trianon után a Sopronba áttele-
pült Bányamérnöki és Erdómérnöki
Főiskolán volt tanársegéd. 1922-től az Ester-
házy-uradalomba került. Erdei vasutakat és
fűrésztelepeket tervezett és épített, fakiterme-
léssel, erdőfeltárással, fafeldolgozással fog-
lalkozott. 1939–1945 között az
Esterházy-erdőbirtokok igazgatója volt.
1945-től az Erdészeti Kutatóintézetben dol-
gozott, hogy aztán visszatérjen tanszékvezető
tanárnak alma materébe. Sopronban is halt
meg 1975 nyarának végén.

Sík Sándor **Őszelői** bolyongása már va-
lóban az őszbe vezet.

*Rozsdabarna őszi lombok
Hulló pelyhe közt bolyongok
És a hullást hallgatom.
Rozsdabarna bú a fákon,
Barna bánat, őszi mákony
Édessége ajkamon.*

*Régi módon andalogni:
El-elnézek egy maroknyi
Késve nyiló kankalint.
Zördül lelkem mély avarja,
Hogy az őszi szél fanyarja
Hívősével megsuhint.*

*És a zörge rőt avarból
Fölkacsint egy elcsavargó
Elmaradt arany sugár.
S fák közül egy ritka vendég:
El sem könnyezett növendék
Ifjú énem kandikál.*

*Nézem, nézem nedvesülő
Szemmel, mint egy ágon ülő
Szárnyalibbentő rigót.
Csak a már-már rebbenőnek
Súgom el, hogy őszelőmnek
Ez legelső könnye volt.*

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2024-ben, 582 évvel a zajkányi csata
után. **Hunyadi János** 15.000 emberével a
Vaskapu-hágóban szétveri Schabeddin beg-
lerbég 80.000 főnyi, Erdélybe benyomult
török seregét. 1896-ban Hunyad vármegeye
négy méteres buzogányos Hunyadi-emplékmű-
vet állított ott a dél-erdélyi Vaskapu-hágóban,
a Vámoszajkány nevű hegy tetején. A romá-
nok 1992-ben (!) ledöntötték.

Csillámló derekkel komolykodva jön az ősz

Becszengetés 2024 szeptemberében

Emlékek és gondolatok iskolakezdés előtt

Nagy-Bodó Tibor

Aligha létezik olyan, akinek az első iskolai napról ne lennének emlékei. Benem is él még az első nap, melyben benne van az évnnyitó, a búcsúzkodás a szüleimtől, az iskolapad, az új padtárs, a tanító néni és persze az ő kedves, felejthetetlen mosolya. Pár évvel ezelőtt gyermekeket kérdeztünk, hogy várják-e az iskolát... Volt, aki igen, és volt, aki nem. Most azonban szülőknél és pedagógusoknál szeggettük a kérdéseinket... Milyen is volt akkor, milyen emlékek jutnak a felszínre. Érdekes, meglepő és olykor megható gondolatokkal találkozunk... Kérjük, fogadják a válaszokat szeretettel. Emlékezzünk, mosolyogjunk, és legyünk pár pillanatra újra iskolakezdők...

Dr. Elekes Ella Mária szemész főorvos:

Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk

– Szeptember... Jót szippantok a hűvös reggelből, és érzem a fakuló nyár illatát. Fordul az idő kereke, lassan, megállíthatatlanul, az ősi és örök ritmusba simulva. Tegnap egy iskola mellett mentem el. Éppen takarítottak. És bevillant: nemsokára kezdődik az iskola!

Rövid és gyors emlékképek siklottak elé, egymásra rakódva. Akár a Vasarely-térplasztikák, ahol a párhuzamos síkok egymásra, egymásba vetülése adja az időtlenség különös élményét.

Látom magam az első iskolai napomon, ahol megilletődve topanok egy idegen környezetbe, majd későbbi felszabadult kisiskolás létemet. A tanulás természetes volt, nem esett nehezemre, pedig a normál oktatás mellett zeneiskolába is jártam. Kedves néhai tanítóm, Vészi Lajos gyakran rám bízta az énekórákat és az ünnepeken az éneklés levezénylését.

Ötödiktől zeneiskolásként szinte mindig egész napos programom volt, jöttek a megmérettetések és az akkori idők kisebb-nagyobb igazságtalanságai, de a tanulás és a közösség élménye továbbra is meghatározó volt. Szerettem iskolába járni, a hosszú vakációk vége már unalmas volt.

A líceum már nem volt ennyire vonzó. A tanulás kényszerítő jellege és az eldurvuló politikai „nevelés” a meghasonlás dobozába zárta a lelket. Kamaszként igazságérzetem nehezen viselte, de a kihívások csak megerősítettek abban, hogy túl kell jutnom rajtuk. Habár nem szerettem, sokat köszönhetek ennek az időszaknak.

Mikor már rég hátrahagyottan gondoltam életem eme korszakát, akkor kezdtek el gyermekeim az iskolát.

Előbb az azóta már felnőtt lányok, majd később a most kamasz fiam. A lányok szívesen, a fiam már kevésbé, mindenki a saját temperamentuma szerint illeszkedett vagy nem a közösséghez, a tanerőkhöz és a tanulás kihívásaihoz. Mindenki meg kellett vívja a saját harcát a felnőtté válás döcögős útján.

Mellettük állva, őket tanítva szembesülhettem az iskola számtalan visszasságával, azzal, hogy hogyan válik száraz, pedagógiát, módszert és lelkesedést sokszor nélkülöző, motivációhiányos agytornává.

Sokszor feltettem magamnak a kérdést: a tanterv kiötlőinek van-e egyáltalán gyermeke vagy unokája? A nagy modernségben elveszni látom a lényegét, a logikus gondolkodást és a hasznos célra törést. Hogy általános oktatásban általános kultúrát kell megtanulni és hasznosítani, hogy középülről indulva mindenki arra kell törekedjen, hogy magát sikeresen meghaladva megtalálja helyét, hivatását... Ez soha nem volt könnyű, de talán most még kuszábbak lettek a dolgok.

Tapasztalnom kell a generációs különbségeket is, melyek elsődleges oka az otthoni környezet, a nevelés mélyreható változása vagy hiányossága. A gyermek csak tükre a felnőtt társadalomnak, amit ma nem illik kritizálni!

Mi az, ami mégis, ma is inspirál? Non scholae sed vitae discimus (lat. L. Annaeus Seneca) a. m. *Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk* – jut eszembe ballagásomkor választott idézeteim, credém egyike, ami ma is időszerű, jó tanács annak, aki még előtte áll. Csak reménykedni tudok, hogy egyszer, mint a mesében, minden jóra, jobbra fordul, mert „Sok van, mi csodálatos./ De az

embernél nincs semmi csodálatosabb...” (Szophoklész: Antigoné).

Dr. Gyéresi Júlia, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem adjunktusa, a Marosvásárhelyi Rádió munkatársa:

Amikor az idő még megtartott minket

– Ó, milyen régen történt, amikor először az iskolapadba beültem! Hat és fél éves voltam, és a múlt században esett meg, de úgy érzem, egy teljesen más világban. Egy olyan világban, ahol az idő még bársonyosan, ráérősen hömpölygött, megtartott minket, és az új élmények, az új ismeretek feldolgozására lehetőségünk, esélyünk volt.

Ezért szorongtunk sokkal kevesebbet, mint a mai gyermekek. Minden, amit lépésről lépésre elsajátítottunk, lesüllyedt a tudatos hozzáértés szintje alá, és tudattalan hozzáértéssé vált. Bennünk volt, a miénk volt az újonnan megszerzett készség, könnyedén előhívhatóvá lett, mert kívárták, hogy befogadjuk az új tudásanyagot.

Stresszmentes élménnyé tudott válni a napi lecke, mert megértettük az új elemeket, feltérképeztük az összefüggéseket, mert mindannyian együtt haladtunk a tanulás útján. Amikor összpontosítani kellett, akkor azt nem zavarta meg sem a mi, sem a más mobiltelefonjának állandó pittyegése.

A szüneteket az iskolaudvaron töltöttük, futkároztunk, labdázunk, beszélgettünk, vagy éppen a tízórainkat eszegettük. Mozdulataink finomítására és elménk csiszolására volt időnk, és főként kedvünk!

Ha valaki olvasott egy izgalmas történetet, és elmesélte, akkor azt mi is el akartuk olvasni, hogy mi is olyan lelkes és elragadtatott állapotba kerüljünk, mint a mesélő. A mi nemzedékünk megélte a belső tágasságot, mert értette és igényelte a betűk mögött kirajzolódó világ sokszínűségét. Csak aki olvas, csak az válhat jó emberismerővé, csak annak lesz igénye az önismeretre és az együttérzésre. Csak aki olvas, csak az tud türelmes, érdeklődő és segítőkész lenni. Csak egy olvasó ember tud mások folyamatos gyalázása és kritizálása nélkül létezni. Egy olvasó ember nem frusztrált, nem kicsinyes, nem gondolja azt, hogy mindeki az ő vesztőre tör.

A képernyő felszínes tudást nyújt, könnyen feledhető tájékozottságot kínál. A könyv lapjainak kézzelfoghatósága, illata, a szavak mondatokká, történetekké szerveződése bennünk, a mindent felülíró mámor megélése, hogy az elménk révén beléphetünk egy új univerzumba, mert képesek vagyunk az értő olvasásra, ez az, amit elsősorban megtanítanak minden iskolakezdő kisgyermeknek.

Hagynám, hogy az idő a barátjukká legyen, és nem az ellenségüké! Nem siettetném az írás, az olvasás megtanulását, hanem elmélyíteném sok-sok gyakorlással a kicsinként, de alaposan megszerzett tudást. Hogy értőkké, érdekenyekké válhassanak, és ne értetlenekké, érzéketlenekké!

Szucher Zsuzsa, a Marosvásárhelyi Mihai Eminescu Pedagógiai Főgimnázium óvodapedagógusa:

„Hej, óvoda, óvoda (...), olyan, mint egy kacsalábon forgó, ékes palota” – ekképp tárult Vackor, a kismackó elé az óvoda

– Lassan beköszönt az ősz, újra megszólal a csengő, sok kisgyermek indul egy újabb, csodás világ felfedezésére. Benépesednek a

bölcsődék, óvodák, megkezdődik egy új-fajta élet számukra, amikor már nem csak a biztonságot nyújtó anya, apa a társ napközben, nem az otthon a környezet. Meg kell ismerkedni egy új hellyel, sok új felnőttel, gyermekkel.

A család után a bölcsőde vagy óvoda jelent sok gyermek számára azt az új szociális színteret, ahol a testi-lelki jólléte szükségleteinek kielégítése valósul meg. Az óvoda igyekszik megteremteni a legkedvezőbb légkört a gyermekek fejlődéséhez, azt a termótalajt, melyben a magocska növekedésnek indul, kibontakozhat a maga tempójában.

A kezdés mindig izgalmas és kihívásokkal teli időszak, legyen szó akár egy bölcsődébe, óvodába vagy akár előkészítő osztályba induló pöttöm lényről. Ahhoz, hogy zökkenőmentesen induljon a tanév, és a gyermekek a lehető legjobban érezzék magukat, érdemes előre felkészülni.

Óvodapedagógusként az a tapasztalatom, hogy ha a kicsi már az óvoda előtt gyakran megfordult gyermekközösségekben, vagy volt bölcsis, akkor jóval könnyebb a beszoktatás, hiszen többé-kevésbé tisztában van azzal, hogy milyen is egy ilyen környezetben.

A bölcsődei vagy épp az otthon töltött évek után az óvodában egy új világ tárulkozik a gyermek elé, a társas kapcsolatok lassan valódi értéké válnak számára. Az elkövetkező években pedig számtalan dolgot fog kipróbálni, felfedezni, rengeteg új képességre szert tenni, miközben megteszi első önálló lépéseit.

Nem egyformák a gyermekek, mindegyik másképp éli meg az új helyzetet, különböző az érzelmi ritmusuk, temperamentumuk. Van, aki könnyedén fogadja az új helyet, új játékokat, új gyermekeket. De akad, aki meghúzódik egy csendes sarokban, és csak szemlélődik, alaposan felméri az új teret, míg bátorságot nyer.

A kezdés mindenképpen gördülékenyebb, ha nyáridőben a család közösen kezd az óvodára hangolódni, akár el is látogat oda, napi eseményekkel kapcsolatos beszélgetésekbe, játékokba beleszóvi az oviban várható dolgokat, történéseket. Nagyon gazdag, változatos irodalmi anyag, mesekönyvek szólnak az óvodakezdesről, ezeket esténként jó lapozgatni, mesélni belőlük, felcsigázva az óvoda iránti érdeklődést.

Minden gyermeknek szüksége van a rendszerességre, a biztonságot nyújtó szabályokra, a mindennapi rutinokra. Emiatt ajánlott azokat már fokozatosan előrevetíteni. Ha kellőképpen felkészül a gyermek az óvodakezdesre, hamar megbizonyosodik, hogy ténylegesen kacsalábon forgó palotába érkezett, akár a mesebeli kis Vackor.

Az év eleji pityergések hamar kimaradnak, hisz minden óvodapedagógus élménytelen, játékos, biztonságot keltő közegben fogadja a kis újoncokat, elfeledtetve az elválás nehezebb pillanatait. Ha mégis nehezebb az elválás, a gyermek magával hozhat egy anya-apa illatát hordó „kütyüt”, amelyet annyiszor megölelhet, ahányszor csak akar a beszoktatás ideje alatt, ezáltal közelebb érezve a szülő jelenlétét.

Az óvodába, iskolába lépés emlékezetes időszak mindannyiunk számára. Habár az évek összemoszák a sok régi emléket, többnyire kedvesen elevenednek meg előttem. Az oviba lépést követően rövid időn belül barátokra tettem szert.

Sírtam, ha betegség esetén nem mehettem. Nővéremmel együtt vittek más-más csoportba, de napközben lehetőség adódott a találkozásra. Egy bokrokkal körülrölelt számbomra az első óvodám.

Az iskola kezdése is ünnepként elevenedik meg előttem, most is érzem az új iskolatáska, a tolltartó, a ceruzák, a fűzetborítók illatát. A nagy izgalomban már korai órában felkeltem, felöltve a szépen kiválaszt egyenruhát, s háttamon az új táskával már indultam volna iskolába, de szüleim felvilágosítottak, hogy még hajnal van.

Az óvodakezdés sok szempontból kihí-

vást jelenthet, azonban megfelelő felkészüléssel és pozitív hozzáállással könnyedén letehetjük a sikeres, élménygazdag tanév alapjait. Tanévkezdéskor változnak elvárások, követelményrendszerek, de mindig szem előtt kell tartani az óvodáskor elsődleges szerepét, az önfeledt, játékon alapuló, felfedező közös foglalkoztatást, személyiségformálást.

Minden gyermeknek, szülőnek, pedagógusnak jó készülődést, élménydús tanévet kívánok!

Dr. Puskás Attila, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum tanára:

A kezdet tiszta és izgalmas...

– A tikkasztó nyári hőség enyhülése, a hűvösebb hajnalok, a nap megtört sugarai jelzik az ősz közeledtét. Ilyenkor, függetlenül attól, hogy gyermekek, szülők, nagyszülők vagyunk, vagy éppenséggel nincs gyermekünk, eszünkbe jut az iskola, hiszen valamiképp kötődünk hozzá.

A gyermek érez leginkább izgalmat ilyenkor. A kis óvodás nem érti, hogy szülei miért „hagyják el”, a nagyobbacska viszont örönd, hogy találkozhat barátaival. Az előkészítőt egy ijesztő, de ugyanakkor varázslatos érzés hatja át, hiszen belép egy óriási épületbe, egy nagy osztályterembe, ahol megtanul írni, olvasni és számolni, és ezzel óriási lépést tesz a felnőttek birodalmába. A nagyobbak viszont már amiatt búslakodnak, hogy vége a hosszú nyári alvásnak és a lazulásnak, és szomorúan konstatálják, hogy „idén se vitte el a kutya az iskolát”, pedig gondolatban sokszor bekenték szalonnával az oldalát. Akinek lassan már „kiáll a szekere rúdja”, nosztalgiával tekint vissza az iskolás évekre, ámbar inkább a jövője izgatja.

Sok szülő hálás a szeptembernek, mert az ilyenkor szokásos kiadások ellenére végre valaki „vigyáz a gyermeke”, míg ő dolgozik. Többé nem kell aggódni, hogy milyen társaságba került a tömbház előtt, vagy fizetni a méregdrága nyári táborokat, lebeszélni a nagyszülőkkel, szomszédokkal, barátokkal felviagyást... De ő is izgul, főleg városban, hogy miként osztja be úgy az idejét, hogy a hatalmas forgalomban, vérbeli „taxisként” mindenhova – iskolába, edzésre, tánra, magánórára, úszásra, taekwondóra, focira, hokira és még ki tudja hova – időben elérjen gyermeke. Izgul az év végi abszolválóvizsga, az érettségi vizsga, az egyetemi felvételi miatt...

Sokan azt gondolják, hogy a tanár nem izgul, mert rutinból teszi a dolgát. Azt gondolják, hogy szeptember elején szomorú, mert lejárt az irigylésre méltóan hosszú szabadsága. De a munkáját hivatásaként megélt pedagógust is egy bízsergető érzés keríti hatalmába amiatt, hogy sikerül-e élménnyé és nem átokká tenni a tanórát és az iskolát a gyermekek számára, sikerül-e minél többet „kihozni” önmagából és belőlük, Márton Áron-i értelemben egy magasabb szintre emelni a szellemet, és ezáltal, hosszú távon a jövő erdélyi magyar társadalmát...

És ne feledjük a nagyszülőket sem. Akik azon gondolkoznak szeptember elején, hogy hogyan tudnak minél többet besegíteni. Nehéz helyzetek megmentői ők, amit sokszor csak azok a szülők, családok értékelnek, ahol nincs a közelben a mama, akiknek nem tud segíteni a szállításban a tata, és így tovább.

Az emberi élet egyik legnagyobb áldása az újrakezdés lehetősége. A kezdet tiszta és izgalmas. Tiszta lappal indulunk neki egy új kalandnak, az új tanévnek, de mindannyiunkban ott lapul valahol mélyen az izgalom, hogy vajon milyen is lesz az? Seneca, Nero császár nevelője írta, hogy a kezdet a mi hatalmunkban van, a kimenetelről a szerencse dönt. Mi ezer éve a Jóistenben – és nem a szerencsében – bízunk. Bízunk abban most is, hogy áldása lesz rajtunk, helyezük az új tanévet az Ő kezébe!

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1118.

Shakespeare szövegéből idézünk a rejtvény főszóiraiban.

	1	VÉGTAG VÉGE	SZINTÉN NE MIKSZÁTH FELESÉGE	ÉTLEN GÉNI	AMERIKAI EGYETEM	TAN
	A					Z
	LÉTEZIK CSEH AUTÓMÁRKA V.		NÉV (ANGOL) CSÜNG			
SZÁJSZÉL	2	BESZÉL NAGY TESTŰ PAPANAGY		KÁLYHA SÚTÓJE ÉNEK		
			... ILYENTI! MUTATÓSZÓ		RÓMAI EZER FOLYÓ (SPANYOLUL)	
FÉRFINEV (ÁPR. 2.)			GÉSA! BETEGSÉG (CSÚZ)		A TETEJÉRE SZŰL AZ ÁLLAT	
TÖRLŐGUMI			PÁPIRON RÖGZÍT VÍZLÁGYÍTÓ SZER			
TROMBITAHANG			LATIN ÉS ARATI	CSEN PARANCSONLO		
AKI LEKVÁR		MAGYAR TOTEMDÁR NAGYVEZÍR LAKHELYE			NULLA KESERŰ ORVOSSÁGOK NEVE	
		ÁZSIAI TÖMBHEGYSÉG FÁBA VÉS			PARTSZAKASZI ... KOK (ÚSZÓNÓ)	
FILMESZTÉTA (LAJOS)			AZ ARZÉN VEGYJELE EGYKEI	... DARJA (FOLYÓ) DÍNOMDÁNOM		
ANGOL VÁROS ÉS RÉGIÓ FELTÉVE			LATERÁLIS RÉSZ EROSZ RÓMAI NEVE			
		ÓTÓRAI ITAL ELŐIDÉZ		ZAVAROS ARAI IGEVÉGZŐDÉS LEHET		SHAKESPEARE-KIRÁLY
GYENGE MINŐSÉGŰ SZÓLÓ			HOGY ... VANNAK! OLLÓS ÁLLAT		RANGJELZŐ ELÓTAG KÖZPONTI CSILLAG	
PÁRATLAN ALKUI		HOZZÁTARTÓZÓ 3,14				EGYEI EZ VAN MOST
SIVÁR				JÓZSEF ATTILA VERSE		
L. N. J.	S			KÉZZEL VAKAR		

A KÍNAI KÖZMONDÁS

című pályázat nyertesei:

- Gaspar Aranka, Koronka, Orgona u.
- Kozma József, Székelytompa

A pályázati rejtvény megfejtése:

A KUTYA ŐRZI AZ ÉJSZAKÁT, A KAKAS URALJA A REGGELT.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések az augusztus 30-i számból:

Minirejtvények:

- 1. Hölderlin
- 2. Gottsched

Skandi:

Senkinek sem repül a szája a sült galamb.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

JOUBERT BÚR TÁBORNOK SZAVAI

	1	2	3	4	5	N	6	7	8	G
	9					10	10			
11	12	13	14	15		16		17	17	18
19						20		21		22
23						24		25		26
27			28	29		30		31	32	
33		34		35		36		37		38
N	39	40		41		42	43		44	45
47	48			49		50		51		52
53						54		55		56
É						R		Y		57

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első része. 9. Csillagkép. 10. Rock and ... (tánc). 11. Nem ismerhető. 16. Az Etna krátere! 17. Magunk. 18. Páros béke! 19. Idegen Alajos. 20. Hosszú női sál. 22. Ultrarövid hullám (röv.). 23. Ibsen drámája. 24. Két, kettős. 25. A tetejére. 26. Előtt (latin). 27. Idegen egy. 28. Szindarab. 31. Hosszabbít. 33. Kis ház. 35. ... országgyűlés (1707). 37. Feltéve. 39. Fába vés. 41. Tankbelső! 42. A rádium vegyjele. 44. Török nagyúr. 47. Kilátásba helyezés. 50. A vadászok kutyája. 52. Csatár öröme, kapus bánata. 53. Mozgást biztosító erőgép. 54. Kínai hossz mérték. 55. ... áruház (magyar film). 57. A nagy varázsló.

FÜGGŐLEGES: 1. Vízrel tisztít. 2. Dublin lakója. 3. Szegecs. 4. Vért adó. 5. Bent bent! 6. Három (orosz). 7. Most félig! 8. Állítást tudomásul vesz. 11. Az idézet befejező része. 12. Női név (aug. 18.). 13. Temetés utáni lakoma. 14. Könyvet megjelentet. 15. Latin csont. 17. Most van. 20. Férfinev (jan. 5.). 21. Szemmel érzékel. 22. És, németül. 24. Erős szomorúság. 26. Fundamentum. 29. Román gépkocsijel. 30. Jótékonykodik. 32. Az oxigén és a hidrogén vegyjele. 34. Sziget a Földközi-tenger keleti részén. 36. Szellemi alkotó. 38. Kötetlen kitéremkedő bog. 40. Észrevétlenül eltulajdonít. 43. Kolostori főpap. 45. Török tiszt (rég.). 46. Női név (nov. 14.). 48. ... és Magóg (ókori király és nép). 49. Terep, határok nélkül! 50. Gyötrelem. 51. Becézett Olívia. 54. Tiszta vagy nem tiszta folyadék. 56. Középen az első!

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket 2024. szeptember 19-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Olasz szerzők

1	2	3	A	4	5	I
6				7		
8			9			I
		10			11	
12	13		14			15
16		17			18	
19				20		

VÍZSZINTES:

1. Olasz költő (Sergio). 6. A Balaton folyója. 7. Egy (német). 8. Erősen pusztító szél. 10. Tolvajnyelv. 12. Véd, kímél. 14. Befektetendő pénz. 16. Harapó. 18. Latin csont. 19. Trombitahang. 20. Izomban rejlik.

FÜGGŐLEGES:

1. Együttes. 2. Ilyen írás az ogam. 3. Ravaszdi. 4. Fémesen csengő. 5. Beszív! 9. Kárt okozó. 11. 476-ig tartott. 13. Erőd. 15. Csapadék. 17. Gésa!

1	2	3	4	Z	5	A
6					7	
		8		9		
10	11		12			
13		14				15
16				17	18	
19					20	

VÍZSZINTES:

1. Olasz író (Antonio). 6. Hibáztat. 7. Férfi. 8. Zenei jelzés (lassan). 10. Mattban van! 12. Előtag: új. 13. Nagyon csúf. 16. Menyasszony. 17. Dinnyepróba. 19. 32 bábos játék. 20. Ásványi fűszer.

FÜGGŐLEGES:

1. Dél-erdélyi város. 2. Indíték. 3. Csatár öröme. 4. Finn-svéd sziget. 5. Morajló, zsongó. 9. Madridi sportklub. 11. Mózes öt könyve. 14. A -nek párja. 15. Hordómérték. 18. Továbbá.

L. N. J.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Új helyszín, változatos program, számos résztvevő

A harmadik Sepsi Tabakó Fesztivál élményei

Nagy-Bodó Szilárd

Augusztus 29-31. között harmadik alkalommal tartották meg a Sepsi Tabakó Fesztivált, amelynek idén nem az egykori cigarettagyár, hanem a Sepsi Aréna és a Sepsi OSK stadion közötti tér adott otthont. A helyszínváltásra azért volt szükség, mert a cigarettagyárban és az udvarán elkezdődtek a Kommunizmus Múzeumának kialakítási munkálatai. Számos résztvevőnek hiányzott az eredeti helyszín, viszont logisztikai és biztonsági szempontból jobbnak bizonyult az új – mondta *Ambrus Fruzsina*, a fesztivál főszervezője, Sepsiszentgyörgy alpolgármestere, aki kiemelte, hogy a résztvevőszám nem az elsődleges szempont számukra, viszont ezzel együtt is fontos mérőeszköze a sikerességnek. Ezt is alapul véve kijelenthető, hogy sikeres volt a harmadik fesztivál, hiszen 24.521-en vettek részt rajta, ami egyértelmű növekedésnek számít a tavalyihoz képest.

Ahogy az előző években megszokhatták a fesztiválozók, idén is három műszakkal készültek a szervezők. Az első a tudásbázis, ahol különböző előadásokon, beszélgetéseken vehettek részt a fesztiválra kilátogatók. A második műszak az élő zenés koncertekről szólt, míg a harmadik az éjszakai bulikról. Az idei Sepsi Tabakó Aréna Edition alkalmával két színpad volt egymással szemben elhelyezve, felváltva használták őket. – Ez egyfajta teszt-

végeztével vissza szeretnének költözni az egykori cigarettagyárhoz, az eredeti helyszínre, ahol ki lesz alakítva egy fesztiválozásra alkalmas tér is, mondta a főszervező.

Az első műszak kapcsán mindenképpen elismerést érdemelnek a szervezők, hiszen változatos tematikájú előadások voltak az idén is, a résztvevők különböző sátrakban is részt vehettek különféle programokon. Volt lehetőség társasjátékozásra, mikroszkópos kísérletek megtekintésére, volt művészeti vásár, könyves workshop és borudvar is. Továbbá jelen volt a Sapiencia Erdélyi Magyar Tudományegyetem is egy sátorral, ahol a pályaválasztásban is segítettek az érdeklődőknek, valamint kihelyezett sátorral és kérdőívvel várta a fiatalokat a Komitátusz. A fiatalok egy tesztet kellett kitöltsenek, amelyben voltak általános műveltségi kérdések, illetve olyanok, amelyek Kovászna megyéről, Sepsiszentgyörgyről és a Tabakó Fesztiválról szóltak, a helyesen válaszoló pedig tárgyi nyereményekkel gazdagodtak, mondta *Ambrus Zsombor*, a Komitátusz elnöke.

Volt egy Filter fantáziánévű helyszín is, ahol az előadások zajlottak. Többek között szó esett arról, hogy milyen esélye van Moldovának csatlakozni az Európai Unióhoz. Ez a legoptimistább forgatókönyvek szerint is legalább tíz évbe telik, illetve kérdéses, hogy mi lenne a transznisztriai térséggel, amely orosz irányítás alatt áll, mondta

lyeztetik, hanem a mezőgazdaságban is problémát okoznak. Nagy gondot jelentenek a vadkárok, amelyeket nem megfelelő mértékben térít meg az állam, hiszen csak azt veszik, hogy mennyi volt a befektetés, és nem azt, hogy mennyi lett volna a becsült profit, mondta *Könczei Csaba*, aki bízik abban, hogy a következő négy évben sikerül egy megfelelő törvényt kidolgozni.

Bár az YZ Intézet felméréséből az derült ki, hogy a fiataloknak csak a 10%-át érdekli a politika, a Sepsi Tabakó Fesztiválon szép számban vettek részt a fenti előadásokon is. De természetesen nemcsak közéleti témák voltak, *Gyórfy Pál*, a magyarországi Országos Mentőszolgálat szóvivője is tartott bemutatót a mentőszolgálatokról, amelyek globális szinten rengeteget fejlődtek az elmúlt évtizedekben. Lassú a fejlődés, így nem látszik a változás, viszont ha egymás mellé tesszük egy negyvenéves és egy új mentőautót, akkor hatalmas a különbség, fogalmazott a szóvivő, aki azt is kiemelte, hogy nagyon fontos az egészséges életmód és a pozitív gondolkodás, azonban a fogyasztói társadalom nem erre ösztönzi az embereket.

A rohanó világról és a kiégésről beszélt *Nyáry Luca* író, aki rávilágított arra, hogy az emberek egyre inkább csak önmagukkal vannak elfoglalva, fel sem tűnik nekik, ha valaki akár a közvetlen környezetükben ki van égve, vagy éjt nappallá téve dolgozik. Ismerőseink, haverjaink vannak, de egyre inkább nem barátaink, csak magunkért dolgozunk, nem figyelünk az embertársainkra, ezen pedig sürgősen változtatni kellene, vélekedett *Nyáry Luca*. Az egyik ok, ami miatt nem figyelünk oda a közvetlen környezetünkre, az okostelefon és a közösségi média. Az okostelefonokról is tartottak előadást a fesztiválon, ahol szóba került az is, hogy mi lesz ezen készülékek sorsa a következő tanévtől. *Sztakics Éva-Judit*, a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium igazgatója kiemelte, hogy az okostelefonok nagyon is el tudják vonni a diákok figyelmét, viszont nem a tiltás a megfelelő út, nem is a korlátlan használat, meg kell találni a mindenkori számára megfelelő alternatívát, a középutat.

Az oktatás kérdéskörében az érettségi is terítékre került, pontosabban a román nyelv és irodalom érettségi, ami jövő nyártól már az új tanterv szerint lesz megszervezve, ezzel kapcsolatban még sok a megválaszolatlan kérdés. Arra sincs még kiforrott recept, hogy hogyan kellene úgy tanítani a román nyel-

vet, hogy az élvezetes legyen a magyar anyanyelvű diákok számára is. De ezzel együtt is érdemes megtanulni románul, hiszen ezzel mi leszünk többek, nyomatékositotta *Kovács Karola*, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem és a Sapiencia Erdélyi Magyar Tudományegyetem hallgatója, a Mathias Corvinus Collegium (MCC) egyetemi programjának junior kutatója.

Továbbá a fiatalok lehetőségeiről és kilátásairól is szó volt a rendezvényen. Ennek kapcsán szóba került Kolozsvár és az ottani lakhatás kérdése. Az egyre emelkedő ingatlan- és albérletárak mellett egyre kevesebb szülő tudja megengedni magának, hogy a kincses városban tartsa a gyermekét. – A jó lakásokat, amelyek kedvező árúak, átadjuk egymásnak, ennek érdekében már több Facebook-csoport is létrejött a magyar diákok körében – mondta *László Petra*, a Kolozsvári Magyar Diákszövetség elnöke, aki arra is rávilágított, hogy a jutalmazási rendszer hiányában, illetve a napi rohanás miatt egyre kevesebb az önkéntes, az olyan fiatal, aki tenni szeretne a közösségért. Az önkéntességről beszélt *Farkas András* is, a Pont Csoport vezetője, aki elmondta, hogy a fiatalok 17%-a már dolgozott vagy dolgozik valamilyen közösségi projektben, 72%-uk pedig szeretne. Ebből következik, hogy minden második fiatal szeretne tenni a közösségéért, de nem kapott, nem talált erre semmilyen felületet, nem volt megszólítva. Egyrészt ezen kellene változtatni, jobban meg kellene szólítani a fiatalokat, másrészt tisztában kell lenni azzal, hogy ha egy személy nem tudja a maga és a környezete számára biztosítani a betevő falatot, akkor nem azon fog gondolkodni, hogy hogyan lehetne fejleszteni a közösséget.

Az anyagi ok tehát az egyik, ami miatt a fiatalok akár külföldre is elköltöznek, viszont a mostani tapasztalat azt mutatja, hogy egyre többen térnek haza, egyre többen képzelik el itthon az életüket, véle-

kedett *Tamás Sándor*, Kovászna Megye Tanácsának elnöke, aki kifejtette, hogy Székelyföld és Háromszék folyamatosan fejlődik, egyre vonzóbb hely lesz, és sokkal biztonságosabb, mint egy nyugat-európai külváros.

Terítékre került a diéták kérdése is. Ennek kapcsán azt nyilatkozta *Zsidó Szabolcs* dietetikus, hogy lefogyni csak kalóriadeficittel lehet, azonban nem arra kell törekedni, hogy kockahasunk legyen a nyárra, hanem hogy folyamatosan egészségesen táplálkozzunk, és ne a különböző csodabogyóktól várjunk eredményt, mert azoknak egészen biztosan nem lesz pozitív hatásuk. Szóba került az Aktív Székelyföld konferencia is, amelyet szeptember 21-én tartanak Sepsiszentgyörgyön, ahol számos előadó fog beszélni a mozgás fontosságáról.

Végül, de nem utolsósorban *dr. Farkas Levente András* is előadást tartott. Ezt követően lapunknak elmondta, hogy a közösségi médiában meg lehet találni a nevelő jellegű, kulturális tartalmakat is, amelyek semmilyen szempontból nem károsok a fogyasztók számára. A tartalomgyártók azt teszik közzé, ami foglalkoztatja őket, amiben ott-hon érik magukat, így jött a kultúra, a művészet tematikája *dr. Farkas Levente András* kulturális-tartalom-gyártó számára, akit bevallása szerint születése óta foglalkoztat a művészet. Összintén vallott arról is, hogy roma származása miatt sokan megbélyegzik.

– Nem szoktam emiatt sírni, inkább engem célozzanak ezekkel az üzenetekkel más helyett, bízom abban, hogy valamikor egy olyan társadalomban fogunk élni, ahol ez nem lesz kérdés – mondta *dr. Farkas Levente András*.

Összességében a Sepsi Tabakó Fesztivál nagyon változatos programkínálattal minőségi nyárázó esemény volt. Jövőben folytatódik a fesztivál története, 2025. augusztus 28-30. között ismét elindul a „dohánygyár”.

üzem volt, ugyanis a kisszínpadon, a BT Stage-en csak lemezlovasok léptek fel, ezzel is teszteltük, hogy a szentgyörgyi közönség mennyire érdeklődik az elektronikus zene iránt – emelte ki a főszervező, aki arra is rámutatott, hogy azáltal, hogy a két színpad egymással szemben volt, könnyebb volt megtartani a közönséget, hiszen csak hátra kellett fordulni, és máris ott voltak a másik bulin. Szintén újításnak számított, hogy a harmadik műszak csak hajnali 4 óráig tartott, míg ez az előző években reggelig zajlott. A második műszak nagy fellépői kapcsán kiemelendő *Inna*, akiért számosan távolabbról is eljöttek a fesztiválra, *Dirty Nano*, aki a harmincas éveiben járó korosztályt szolgáltatta meg, és nem lehet kihagyni a felsorolásból a *Margaret Islandet*, a *WellHellót* és *ByeAlexet* sem.

A városközponttól távolabb eső helyszín miatt a fesztivál a város lakóit sem zavarta annyira, a szervezők pedig arra is odafigyeltek, hogy éjjel után lehúzzák a hangerőt.

– Ezúton is meg szeretnénk köszönni a lakosságnak a fesztivál iránt tanúsított türelmét és toleranciáját – fogalmazott *Ambrus Fruzsina*, aki azt is elárulta, hogy jövőben is az Aréna körüli helyszínen lesz a fesztivál. A munkálatok

Pataky István újságíró, a Maszol főszerkesztő-helyettese, aki arra is rávilágított, hogy egyelőre semmi konkrét jele annak, hogy az ország besorolná magát Romániába, ehhez első lépésként szükség lenne arra, hogy Bukarest és Chişinău leüljön tárgyalni, valamint egészen biztosan a nagyhatalmak hozzájárulása is szükséges. *Pataky István* kiemelte, hogy az egybeolvadás tragikusan érintené a romániai magyarságot, mivel lényegében egy súlytalan kisebbséggé válna. A politikánál maradva a fesztiválon előadást tartott *Tánczos Barna* szenátor, volt környezetvédelmi miniszter és *Könczei Csaba* parlamenti képviselő, mezőgazdasági szakpolitikus is. A beszélgetésen szóba került, hogy jelenleg számos helyen folyik erdő-kitermelés, ami hozzájárul a medvék és más vadak természetes élőhelyének zsugorodásához, ezért keresnek élőhelyet, táplálékot a városok, települések közelében. Ezzel együtt *Tánczos Barna* azt is kifejtette, hogy egyes környezetvédelmi ügynökségek több megyében ellehetlenítették a medvékre vonatkozó kilövési kvótát, pedig sok helyen ez lenne a megoldás. A medvék vándorolnak, és olyan megyékben is jelen vannak, ahol eddig nem fordultak elő, és nemcsak az emberek életét nehezítik meg, veszé-

Fotók: Sepsi Tabakó Fesztivál sajtóközlemény

Düsseldorfban kezdi Nemzetek Ligája-szereplését a magyar válogatott

Fotó: MLSZ.

Németország vendégeként kezd a Nemzetek Ligájában a magyar labdarúgó-válogatott. Az első meccset szombaton 21.45 órai kezdettel rendezik Düsseldorfban, majd három nappal később Bosznia-Hercegovinát fogadja az együttes a Puskás Arénában.

A legutóbb az A divízió halálcsoportjában helyet kapott Magyarországnak (emlékeztető: a mostani ellenfél, Németország, valamint Anglia és Olaszország voltak az akkori riválisok, a magyar csapat pedig csak hajszállal maradt le a csoport első helyéről – a szerk.) érdemes most is jól szerepelnie a sorozatban. Ha pusztán a Nemzetek Ligáját nézzük, alapvetően nincs túl nagy jelentősége a nyolcra, majd a négybe jutásnak, számos topválogatott ugyanis felkészülési alkalomként tekint a sorozatra. Ha viszont azt vesszük, hogy az

1972-es Európa-bajnokság óta Magyarország először mérkőzhetne éremért világversenyen, már más a helyzet.

A jó szereplés, tehát legalább a csoport harmadik, de inkább az első vagy második helyének megszerzése azért is fontos lenne, mert Hollandia és Németország várhatóan kijut a világbajnokságra a selejtezőn, és minél több csapatot előz meg Magyarország a Nemzetek Ligájában, annál nagyobb eséllyel kerül a közé a négy csapat közé – függetlenül attól, hogy a selejtezőben hogyan szerepel –, amely még rájátszást vívhat a vb-re jutásért.

A magyar válogatott minden kerettagja teljes értékű edzésen vett részt Telkiben, szerdán. Tegnap felmérések és egy edzés szerepelt a napi programban. A csapat ma utazik el Németországba, a szabati Nemzetek Ligája-találkozó helyszínére.

Vas Gábor megsérült, és elhagyta az edzőtábor

Az újonc Vas Gábor megsérült, és elhagyta a németek és bosnyákok elleni Nemzetek Ligája-találkozókra készülő magyar labdarúgó-válogatott telki edzőtáborát.

A magyar szövetség tegnap a közösségi oldalán számolt be arról, hogy a Paks hátvédje izomsérülést szenvedett a szerdai edzésen. Azt is írták, hogy Vas helyére nem hív meg új játékost Marco Rossi szövetségi kapitány.

Románia Koszovóval játszik

Románia Koszovó vendégeként lép pályára a C divízió 1. fordulójában, ma 21.45 órai kezdettel. Ez lesz a labdarúgó-válogatott első mérkőzése, amelyen Mircea Lucescu irányítja az együttest a kispadról.

A csapat szerda este utazott el Pristinába. A hivatalos edzést tegnap, csütörtökön este tartották a Fadil Vokrri stadionban.

Televíziós közvetítések a labdarúgó Nemzetek Ligájából

Szeptember 6., péntek:

* 17.00 óra, DigiSport 1: Kazahsztán – Norvégia (B divízió, 3. csoport, 1. forduló)

* 19.00 óra, DigiSport 2, Prima Sport 1: Litvánia – Ciprus (C divízió, 2. csoport, 1. forduló)

* 21.45 óra, Antena 1: Koszovó – ROMÁNIA (C divízió, 2. csoport, 1. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1: Franciaország – Olaszország (A divízió, 2. csoport, 1. forduló);

* 21.45 óra, DigiSport 2, Prima Sport 2: Belgium – Izrael (A divízió, 2. csoport, 1. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 3: Wales – Törökország (B divízió, 4. csoport, 1. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 4: Szlovénia – Ausztria (B divízió, 3. csoport, 1. forduló)

Szeptember 7., szombat:

* 19.00, DigiSport 1, Prima Sport 1: Írország – Anglia (B divízió, 2. csoport, 1. forduló)

* 19.00 óra, DigiSport 2: Moldova – Málta (D divízió, 2. csoport, 1. forduló)

* 19.00 óra, DigiSport 3, Prima Sport 2: Grúzia – Csehország (B divízió, 1. csoport, 1. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, M4 Sport: Németország – MAGYARORSZÁG (A divízió, 3. csoport, 1. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 2, Prima Sport 2: Hollandia – Bosznia-Hercegovina (A divízió, 3. csoport, 1. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 3: Ukrajna – Albánia (B divízió, 1. csoport, 1. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 4: Görögország – Finnország (B divízió, 2. csoport, 1. forduló)

Szeptember 8., vasárnap:

* 19.00, DigiSport 1, Prima Sport 1: Dánia – Szerbia (A divízió, 4. csoport, 1. forduló)

* 19.00 óra, DigiSport 2, Prima Sport 2: Bulgária – Észak-Írország (C divízió, 3. csoport, 2. forduló)

* 19.00 óra, DigiSport 3: Szlovákia – Azerbajdzsán (C divízió, 1. csoport, 2. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1: Svájc – Spanyolország (A divízió, 4. csoport, 1. forduló);

* 21.45 óra, DigiSport 2, Prima Sport 2: Portugália – Skócia (A divízió, 1. csoport, 2. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 3: Horvátország – Lengyelország (A divízió, 1. csoport, 2. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 4: Gibraltár – Liechtenstein (D divízió, 1. csoport, 2. forduló)

Szeptember 9., hétfő:

* 19.00 óra, DigiSport 2, Prima Sport 1: Ciprus – Koszovó (C divízió, 2. csoport, 2. forduló)

* 21.45 óra, Prima TV: ROMÁNIA – Litvánia (C divízió, 2. csoport, 2. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1: Franciaország – Belgium (A divízió, 2. csoport, 2. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 2, Prima Sport 2: Izrael – Olaszország (A divízió, 2. csoport, 2. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 3: Törökország – Izland (B divízió, 4. csoport, 2. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 4: Norvégia – Ausztria (B divízió, 3. csoport, 2. forduló)

Szeptember 10., kedd:

* 19.00 óra, DigiSport 2, Prima Sport 2: Lettország – Feröer szigetek (C divízió, 4. csoport, 2. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1: Hollandia – Németország (A divízió, 3. csoport, 2. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 2, Prima Sport 2: Anglia – Finnország (B divízió, 2. csoport, 2. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 3: Csehország – Ukrajna (B divízió, 1. csoport, 2. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 4, M4 Sport: MAGYARORSZÁG – Bosznia-Hercegovina (A divízió, 3. csoport, 2. forduló)

Az OTP Bank Románia elkezd a Szülőföldön magyarul támogatások kifizetését

Az OTP Bank Románia, a Szülőföldön magyarul program pénzügyi stratégiai partnere, 2024. szeptember 6-án megkezdte a 2023-2024-es tanévre szóló oktatási-nevelési, valamint hallgatói támogatások kifizetését. A kedvezményezetteknek több lehetőségük is van az OTP Bank Romániánál vezetett folyószámlákra átutalásra kerülő támogatások összegének felvételére vagy felhasználására.

A kifizetési folyamat hatékonyságának biztosítása érdekében a támogatások kifizetése két hónapon át folyamatosan, heti szakaszokban zajlik. Minden kedvezményezett hivatalos elektronikus értesítést kapott a mipont.hu felületen történő regisztrációnál megadott e-mail-címére, amelyben tájékoztatást kap arról, hogy a támogatás összege pontosan mikor kerül átutalásra az OTP Bank Romániánál vezetett számlára.

Az OTP Bank Romániánál aktív számlával rendelkező kedvezményezetteknek nincs semmilyen tennivalójuk. Esetükben a támogatás összege az e-mailben megküldött értesítésben szereplő dátumon elérhető lesz a folyószámlán. Ajánlott ugyanakkor, hogy minden kedvezményezett bizonyosodjon meg személyes adatai naprakészségéről, illetve személyi igazolványa érvényességéről. Amennyiben adatfrissítés vagy új szerződés aláírása miatt szükséges belátogatni az OTP Bank Románia valamely bankfiókjába, az elektronikus értesítésben erre vonatkozóan külön kérés szerepel.

Az OTP Bank Romániánál számlával nem rendelkező kedvezményezetteknek számlát kell nyitniuk, akár online, akár személyesen az OTP Bank bármely bankfiókjában. A bankfiókban történő személyes számlanyitást választó kedvezményezettek az értesítő levél-

ben részletes tájékoztatást kapnak a számlanyitás helyéről és időpontjáról, így biztosítva a program valamennyi kedvezményezettje számára a támogatáshoz való könnyű hozzáférést.

A Szülőföldön magyarul program oktatási-nevelési, valamint hallgatói támogatást nyújt azon gyermekek és fiatalok számára, akik Romániában magyar nyelven végzik óvodai, iskolai, illetve egyetemi tanulmányaikat. A bruttó 100.000 forint értékű, 1220 lejnek megfelelő támogatás összege közvetlenül a kedvezményezettek OTP Bank Romániánál vezetett számlájára kerül átutalásra.

Hogyan juthatnak hozzá a kedvezményezettek a támogatás összegéhez?

* Az OTP Bank bankkártya használatával, illetéktelenesen;

* Az OTP Bank Románia, az Euronet és a Banca Transilvania bankautomatáinak használatával, ingyenesen, a készpénzfelvételek számától függetlenül;

* Más romániai bankok ATM-hálózatának használatával, ebben az esetben havi két ingyenes készpénzfelvétel biztosított, a további készpénzfelvitelre illetéket számolhatnak fel, banktól függően;

* Az OTP Bank Románia fiókhálózatában. 2024. július 30-tól az OTP Bank Románia a Banca Transilvania Csoport tagja. A Banca Transilvaniába történő integráció ideje alatt az OTP Bank Románia ügyfelei minden

banki termék, szolgáltatás és művelet esetében továbbra is az OTP Bank Romániához fordulnak. A két bank nemrégiben bejelentette, hogy az OTP Bank Románia ügyfelei a BT bankautomatáit is azonos költségfeltételek mellett vehetik igénybe, mint az OTP Bank Románia ATM-jeit.

További információkért látogasson el a szulofoldonmagyarul.ro és a mipont.hu oldalakra, kérdés esetén hívja a +36-1-457-0300 telefonszámot vagy írjon az info@mipont.hu e-mail-címre. A kifizetésekkel kapcsolatos információkat az OTP Bank Románia honlapjának erre a célra létrehozott felületén talál: www.otpbank.ro/hu/szulofoldon.

Bernd Storck távozik a Sepsitől

A Seps OSK labdarúgócsapatának vezetése közös megegyezéssel szerződést bontott Bernd Storck vezetőedzővel.

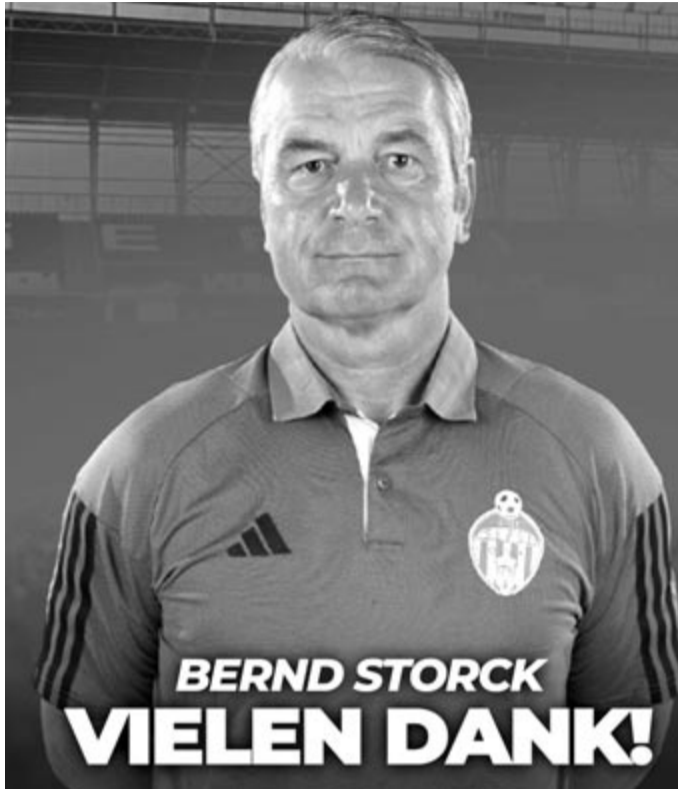
A székelyföldi klub közösségi oldala csütörtökön felidézte: a 61 éves német szakember – korábbi magyar szövetségi kapitány – tavaly november végén érkezett Sepsiszentgyörgyre, és minden versenysorozatot figyelembe véve 32 mérkőzésen irányította a csapatot. Ebben az időszakban az együttes tizenkétszer győzött, nyolcszor döntetlent játszott és tizenkétszer kikapott.

A trénerrel májusban kötöttek új, 2025 nyaráig szóló szerződést egyéves hosszabbítási opcióval.

A 61 éves Storck tavaly november végén a tizedik helyen vette át a sepsiszentgyörgyi együttes irányítását, amely a vezetésével bejutott a hatszoros fel-sőházi rájátszásba, ahol végül ötödikként zárt.

A mostani idényben ugyanakkor nem teljesített jól: a legutóbbi hat fordulóban mindössze két pontot szerzett a román élvonalban, így nyolc mérkőzést követően a 12. helyen áll.

A Seps OSK az elmúlt napokban a játékosok közül a Varga Kevin és a Kecskés Ákos szerződését is felbontotta.

Fotó: a Seps OSK közösségi oldala

Eredményjelző

2. liga, 5. forduló: Bukaresti Steaua – FC Universitatea 1948 Craiova 0-0, FK Csíkszereda – Bodzásári Metalul 4-2, Chindia Târgoviște – CS Afumați 0-1.

Az élcsoport: 1. Csíkszereda 15 pont, 2. Slatina 11, 3. Resicabánya 11.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. **TERASZBEÉPÍTÉS** üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722-I)

ALKALMAZUNK MÉSZÁROST és belesmühelybe **NŐI SZEMÉLYT**. Tel. 0744-644-026. (68081-I)

A THEREZIA KFT GÉPKOCSIVEZETŐT alkalmaz. Önletrajzát, kérjük, juttassa el a therezia@therezia.ro e-mail-címre. Érdeklődni a 0265-322-441, 0749-228-434 telefonszámokon lehet. (-I)

Figyelem, figyelem!

Elindult a jelentkezés a marosvásárhelyi Rocksuliba!

Ha mindig is arra vágytál, hogy a színpadon szólaltasd meg a gitárt, dobolj vagy énekelj a kedvenc dalaid, most itt az esély, hogy valóra váltsd az álmaid! Csatlakozz a legprofibb zenészekhez, és tanulj tapasztalt oktatóktól!

Ne maradj le, jelentkezz most a Rocksuliba, és válj igazi sztárrá!

Minden részlet megtalálsz a rocksuli.hu oldalon.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ új kripta sírhely a nagy kórház mögötti új temetőben, központi helyen. Tel. 0741-576-235. (23669-I)

BORSZŐLŐ rendelhető Ákosfalván, házhoz szállítva. Tel. 0756-811-553. (193-I)

ELADÓ használt inoxkád gyümölcsfeldolgozásra, 78cm×60cm. Tel. 0265/224-258. (p-I)

ELADÓ két szőlőprés, daráló, két fenyőfa kád, nyolc boroshordó, két Singer varrógép, gyalupad és lovasgeregelye. Tel. 0740-296-114. (23872-I)

LAKÁS

KIADÓ háromszobás tömbházlakás a rádióstúdió közelében. Tel. 0744-640-877. (23858-I)

ELADÓ kétszintes, panorámás, 88 négyzetméteres faház berendezve, Marosfőn, télen is lakható. Telek: 968 négyzetméter. Tel. 0365/883-914, +49-176-285-16325. (23878-I)

ELADÓ kétszobás tömbházlakás az Állomás téren. Ára 92.500 euró. Tel. 0721-535-433. (23831)

KIADÓ diáklánynak egyszoba-összkomfort a régi Tudorban. Tel. 0743-891-490. (23880-I)

MINDENFÉLE

CÉG vállal ácsmunkát, bádógosmunkát, szigetelést polisztrénnel, vakolást, festést, kerítéskészítést, bármilyen ház körüli javítást. Tel. 0741-169-783. (23842)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, külső, belső munkát, szigetelést, teraszkerítést fából. Tel. 0752-655-785. (23827-I)

VÁLLALUNK: festést, csempézést, gipszkartonszerelést, szalagparketta-lerakást és ajtószigetelést. Tel. 0771-393-848. (23851)

IDŐS hölgy mellé napi 4 órára gondozónőt keresek. 3500 lej fizetést ajánlok. Tel. 0753-406-629. (23888-I)

MEGEMLÉKEZÉS

50 ÉVES érettségi találkozásnk alkalmával kegyelettel emlékezünk elhunyt

TANÁRAINKRA,
szeretett osztályfőnökünkre,
ZOLTÁN ILDIKÓRA

és osztálytársainkra,
BÍRÓ BÉLÁRA, CSISZÁR LÁSZLÓRA, GYERGYAI ISTVÁNRA,
ISZLAI BARNÁRA, JAKABBFY SÁNDOR-ATTILÁRA,
KINIZSI PÁLRA, KOVÁCS LEVENTÉRE, NAGY GYULÁRA,
PÁL GÉZA-ZOLTÁNRA, VÁRTERÉSZ PÁLRA.
A Bolyai Farkas líceum 1974-ben végzett XII. D osztálya.
(23892-I)

*Tudjuk, hogy nem jöhet, mégis újra várjuk,
enyhíti hiányát, ha álmainkban látjuk.
Az ész megérti, de a szív soha,
hogy egyszer majd mi is elmegyünk,
ahol ő van, oda.*

*Az élet múlik, de akit szeretünk, arra életünk végéig könnyes
szemmel emlékezünk.*

Fájó szívvel emlékezünk

FÜLÖP ZSIGMONDRA

halálának második évfordulóján. Emlékét szívünkben őrizzük.

Felesége, Éva, fiai: Csaba és Attila családjukkal együtt. (23872-I)

*Bús temető csendes susogása, oda járunk hozzád két éve már.
Ezen a napon minden más, újra mélyen érint meg a gyász. Virágot
viszünk egy néma sírra. Sírodra tesszük a virágot, a szél zúgását
hallgatjuk. Minden virág beszél, amit sírodra teszünk, minden
virág elmondja, hogy a múltba visszanezve valami fáj, valakit
keresünk, aki nincs már. Lehunyta a szemed, csendben elmentél.
Lelked, mint fehér galamb, csendesen messzire szállt. Szívedben
csak jószág és szeretet volt. Egy sugarat hagyta: az emlékedet.
Ott pihensz, ahol már nem fáj semmi, s nyugalmodat nem zavarja
senki. Csak az idő múlik, feledni nem lehet, szívünkben örök a
fájdalom és a szeretet. A virág elhervad rövid pár nap alatt, de
emléked szívünkben örökre megmarad.*

Szemünkben könnyekkel, soha el nem múló, mély fájdalommal és szeretettel emlékszünk szeptember 6-án a drága férjemre és édesapánkra,

TORDAI JÓZSEFRE

elhunyának második évfordulóján.

*Ha elveszítesz valakit, az idő bárhogy is halad, telhetnek hónapok,
múlhatnak évek, a régi szép emlékek vissza-visszatérnek. A
Jóisten vigyázzon terád mindörökké!*

Szívünkben örökké megőrizzük emléket. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Nyugodjon békében!

Szerettei, gyászoló családja. (23891-I)

DÁNIEL ROZÁLIA (Dudus, Duci)
(1936–2022)
emlékére

2022 őszén, hosszas, sok szenvedés után távozott az örökkévalóságba.

Marosvásárhelyen született, a Bolyai líceum sporttagozatán végzett, tevékeny tagja volt a Maros Művészegyüttesnek.

A Közélelmezési Vállalatnál gyakorolta hivatását, ahol kivirta a kollégák és minden ember elismerését, az ünnepi rendezvények, előadások „lelke” volt.

Nagyra becsülte, tisztelte a családját, a szomszédait, szava sokat nyomott a latban.

Nyugodj békében, te fénylélek!

István. (23860)

*Minden évben eljön egy nap,
amely szívünkben fájó emlék marad.*

*Minden elmúlik, minden elvész,
csak egy él örökké: az emlékezés.*

*Az élet csendesen megy tovább,
de szerető emléked elkísér egy életen át.*

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 6-án, halálának 20. évfordulóján

BUCECEANU LORÁNDRA
(KUKU).

Emléke legyen áldott!

Emlékét őrzi édesanyja, testvére és a család. (23862-I)

aurul
Principilor

Fejedelmek
aranya

REPREZENTAREA SUVERANILOR ÎN TRANSILVANIA
URALKODÓI REPREZENTÁCIÓ ERDÉLYBEN

MUZEUL JUDEȚEAN MUREȘ
PALATUL CULTURII DIN TÂRGU MUREȘ
MAROS MEGYEI MÚZEUM
KULTÓRPALOTA

22. 07. – 24. 11. 2024.

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a **DIGI** hálózatban

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

A metszés zsebkönyve

Ewald Gerhardt - Locsmándi Csaba - Vasas Gizella

Gombászok kézikönyve

Gombászok kézikönyve

MOZIZOM FILMKLUB

Magyar filmremek
a legjobb minőségben
az **ERDÉLYTV** műsorán

VASÁRNAPONKÉNT
20 ÓRÁTÓL

